

Zimní vydání, Gräfenberg

5. ročník, 3. číslo 2017
ZDARMA

Roman Provozník

ředitel společnosti PLL a.s.

Vážení hosté a příznivci našich lázní,

je mi ctí, že vám právě na přelomu roku mohu prostřednictvím těchto řádků poděkovat za desetiletími a staletími téměř nepřerušovanou náklonnost k tomuto magickému místu pod Studničným vrchem v Rychlebských horách. Vždyť už za dob zakladatele lázni pocítovali jeho pacienti a hosté ke Gräfenberku takové sympatie, že mnohdy vyvrcholily úctyhodnými činy. Mezi ně patřila kupříkladu i sbírka Maďarů na pomník věnovaný Priessnitzovi, jeho léčbě, tomuto místu. Ostatně více se o tomto příběhu dočtete v článku o sochaři Schwanthalerovi.

Za obdivuhodnou dnes považujeme v kontextu tehdejšího fungování lázni návštěvnost přesahující patnáct set pacientů ročně, konkrétně se v historických pramenech hovoří o „rekordu“ 1544 hostů v roce 1839. Ovšem za statistiku návštěvnosti se v Priessnitzových léčebných lázních nemusíme stydět ani dnes. Lázeňskou léčebně rehabilitační péči ročně v České republice absolvuje cca tři sta padesát tisíc lidí, zhruba 20 000 lidí právě v Jeseníku. Mezi nimi jsou jak klienti zdravotních pojišťoven, tak samoplátcí. Nechybí pochopitelně ani klientela z řad velkých firem. Na rekondiční pobyty k nám jezdí zaměstnanci z mladoboleslavské škodovky, Tříneckých železáren, ze společnosti Arcelor Mittal, pracovníci Agelu, Agrofertu, Správy železniční dopravní cesty, Generálního ředitelství cel, Řízení letového provozu, Siemensu a dalších.

O jejich, vaše, zdraví u nás pečují stovka lékařů, fyzioterapeutů, masérů, klimatoterapeutů, arteterapeutů a sanitářů. Zhruba stejný počet kuchařů a kuchařek, číšníků a servírek zajišťuje stravování. O čistotu lázeňských domů se stará na devadesát pokojských a uklízeček. Samozřejmě nechybí recepční, lázeňští průvodci, zahradnice či techničtí pracovníci. Bez těchto více než tři sta zaměstnanců bychom vám, našim klientům a návštěvníkům, nemohli dopřávat komfort služeb, na jaký jste zvyklí. Nemohli bychom ani realizovat postupnou rekonstrukci lázeňských domů či nové rozvojové projekty. V roce 2017 například novou tvář získalo prostranství před sanatoriem Priessnitz, úspěšně jsme dokončili třetí etapu výstavby Háje Vily Ozdravy či dílčí úpravy Kongresového sálu. Potvrzením úspěšnosti těchto aktivit je nejen vaše stálá přízeň, ale i hodnocení odborníků. V lednu jsme opět získali ocenění na brněnském veletrhu cestovního ruchu, v říjnu jsme vyhráli Ceny cestovního ruchu Olomouckého kraje v kategorii nejlepší ubytovací zařízení. Na tomto místě tedy rovněž velice děkujeme za precizně odvedenou práci všem našim kmenovým zaměstnancům, brigádníkům i dodavatelským firmám.

Na závěr mi dovolu, abych všem do roku 2018 popřál pevně zdraví a mnoho životních i pracovních úspěchů.

PÁR SLOV S...

Andrea Andrei je italský textař, hudební skladatel a především zpěvák, který se podílel na hitech několika českých interpretů. Priessnitzovy léčebné lázně mu nejsou rozhodně neznámé. Naopak, na sklonku roku do Jeseníku zavítal už podruhé.

Pane Andrei, možná náš rozhovor začnu úplně z jiného konce. Je o Vás známo, že jste v mládí působil jako brankář mimo jiné v Juventusu Turín a Laziu Řím. Znáte se s českými fotbalisty?

Za svého mládí jsem působil na postu brankáře ve fotbalových klubech FC Turín, FC Juventus, FC Lazio Řím a Sampdoria Janov. Znáám celou řadu českých fotbalistů. Přiznávám, spíše už nejsou aktivními hráči. Věk prostě nezastaví.

Že máte opravdu rád fotbal, dokazuje skutečnost, že jste trénoval mladé brankáře pražské Bohemky. Vnímáte rozdíl mezi italskými a českými kluky?

Mezi dětmi nejsou rozdíly. V Itálii se věnujeme mládeži ve větší míře. Vyhledáváme talenty, pracujeme s nimi, fotbalové kluby investují závratné částky do přípravy a výchovy mládeže. Udržíme je v našich klubech, které patří k těm nejlepším. Vynaložené náklady se klubům a reprezentaci vrací. Je zde i podpora veřejnosti, stadiony v Itálii jsou vyprodané. Pro Itálii je fotbal vším, v tom já osobně vidím rozdíl. V Čechách je více kritiků než lidí, kteří pro sport a konkrétně fotbal udělají vše. Ta jiskra mi u Čechů schází. Není to vždy jen o penězích, i když bez nich je to těžší.

Itálie je z pohledu Středoevropa bez moře a pořádných hor docela ideální zemí k životu. Co Vás v Česku natolik oslovilo, že jste se sem přestěhoval?

V roce 2004 jsem se z Říma a Turína přestěhoval do Polska. Bydlel jsem ve Varšavě, Gdaňsku a v Krakově. Za dva roky jsem vystupoval a koncertoval v mnoha polských městech. Vyšel jsem zde reedici alba „Provo a dirti“, ze kterého pochází skladba „Un cuore nel deserto“, kterou jsem věnoval památce papeže Jana Pavla II. Čechy a Moravu jsem často navštěvoval, zalíbilo se mi u vás a usadil jsem se zde natrvalo v roce 2008. Nebudu lhát, prostě mne okouzila ženská krása. Neodolal jsem a v roce 2015 jsem se oženil s Petrou, která pochází z Karviné. Seznámil jsem se s ní před devíti lety na koncertě v Třinci. Když jsem uviděl její modré oči, podlomily se mi kolena. Bylo jí dvadacet a já byl zamilovaný jako malý kluk. Od té doby jsem zpíval a skládal jenom pro ni. Svátba byla v Las Vegas ve stylu Elvise Presleyho. Dokonce jsem se ženil v jeho kostýmu. Petra myslela, že jsem se zbláznil, ale pro mne je Presley symbol talentu a dobré muziky, která nestárne.

Pokračování na str. 2

LÁZNĚ V CITÁTECH

E. M. Selinger, 1854

A ty prameny, ach ty prameny Gräfenberku! Procházíte-li jinými krajinami, pak se můžete třeba po řadu hodin namáhat, než se vám podaří spatřit osvěžující vodu. Jinak je tomu na Gräfenberku. Tam pokaždé, když ujdete pár stovek kroků, otevře se klín mateřské země a poskytnete vám v bohatém množství vzácnou vodu k osvěžení.

E. M. Selinger, 1854

Zatímco špatný vzduch napadá nervy a narušuje pravidelné zažívání, vyvolává tíhu a činí člověka hypochondrem, čistý vzduch oživuje a reguluje veškeré úkony těla a převádí duši do veselé a lehké nálady. V tom spočívá důvod, proč Priessnitz tak energicky naléhal na lázeňské hosty, aby užívali svěžího vzduchu.

Čeněk Kramoliš, 1927

Po desetiminutové stinné cestě, která mírně sestupovala, octl se u zřídla. Na vysokém kamenném průčelí zřídla bylo německy napsáno: „Nesmrtelnému Priessnitzovi vděční Prusí 1846“. Pod nápisem ze železné roury řinula se studená voda. Nedaleko stála besídka, do níž se mohli hosté za deštivého počasí ukrýti a za ní skály, mezi nimiž tekla druhý otevřený pramen, jehož voda bublala a tvořila malé vodopády. Proud vody přehrazen byl zdí, jejímž otvorem

dále tekla. U přehradu stál jehlan z kamenů složený, z něhož byla odstraněna deska, jejíž nápis byl jistě pro naši republiku nevhodný. Jen malta, která desku držela, na památku na jehlanu zůstala. Společnost chvíli si na lávkách u pramene odpočinula, ale vody se nenapila, neměla ještě žízeň. Po cestě filosofů, jak hlásala tabule, kráčeli vzhůru k Rumunskému zřídla. Úzká, blátivá cesta, na níž každých deset kroků udělaný byly ryhy pro odtok vody, nehodila se pro filosofa, poněvadž místo filosofování musel by stále divít se pod nohy, aby nespádl.

Rudolf Jirkovský, 1950

Osvědčený účinek Priessnitzova léčení je pravděpodobně příznivě ovlivňován radioaktivitou léčebných vod, která právě svými mírnými účinky docíljuje tak skvělých úspěchů. I vdechování radioaktivního lesního vzduchu, který je obohacován radiovou emanací ze silnějších radioaktivních pramenů blízké oblasti Lázní Jeseník, má svůj speciální vliv na zdraví nemocných.

Vítězslav Mazura, 1991

Priessnitz nařizoval svým nemocným dlouhé procházky do okolí, během nichž doporučoval časté pití vody z četných lesních studánek. Je samozřejmé, že při tomto kultu pití pramenité vody se voda ze studánek jímala a že se u nich

stavěly pomníčky, mohyly, ochranné zdi a podobně. Bohužel dnešní stav je neradostný, většina pomníčků podléhá zkáze, je ve špatném stavu, nebo je již neznámá. Také jejich ne vždy šťastné přejmenování stěžuje jejich identifikaci, a to tím více, chybí-li jejich obrazová dokumentace. Mnohé pomníčky mají značnou uměleckou hodnotu a je si třeba uvědomit, že celý soubor všech těchto památníků představuje ze světového lázeňského pohledu naprosto jedinečnou kulturně historickou památku.

Dobroslava Jandová, 1999

Jesenické lázně už z dále hlásají jistotu, klid, pohodu a bezpečí.

Miloš Kočka, 1999

Priessnitzovy léčebné lázně mají jméno zakladatele ve svém názvu a ve znaku lva – symbol vítězství Priessnitzovy vodoléčby. Nejen jako výraz nástupnictví, ale i jako závazek do budoucnosti: čistými přírodními prostředky – vodou, vzduchem, pohybem, oprostěním od všedních starostí, podle nejnovějších poznatků balneologie, ve zvláště příznivých klimatických podmínkách, nadto v krásném prostředí a v nádherné přírodě – neboť také krásna léčí! – vracet lidem zdraví, i preventivně je utužovat, a dávat jim novou radost ze života.

Tomáš Knopp, 2001

Lázně na Gräfenberku oficiálně vznikly ve 30. letech 19. století zásluhou prostého slezského sedláka Vincenze Priessnitze. Tato Mekka vodoléčby později podnítila vznik podobných ústavů nejen v kraji, ale i v mnoha zemích světa. A historii mají gräfenberské lázně takovou, že by se o ní daly psát romány. Nejenže by se daly psát. Ony už jsou napsány!

Jan Tajboš, 2016

Onen jesenícký vrch je odedávna proslulý svou výjimečností. Současnými lidmi je spojován s příběhem neobyčejného člověka, místního sedláka Vincenze Priessnitze.

Sama zdejší krajina mu dala znamení o své výjimečnosti a on porozuměl... že zdejší podnebí a voda z pramenů léčí. Že kolem zdejších kopců vanou skryté síly a lidským očím neviditelné esence vyznačují ze země. Mísí se s paprsky slunce, kapičkami mlhy i září hvězd. Prostupují vším v krajině, ve dne v noci a prospívají nebývalé všemu živému. Zdejší voda z pramenů léčí. A nejenom lidi. U těch uzdravuje nemoci a neduh jak tělesné, tak i ty v duši.

EDITORIAL

Milé čtenářky, milí čtenáři,

i když se můj statut v posledních měsících trochu změnil, s nesmírnou radostí vás opět zdravím prostřednictvím těchto řádků. Čerpám nyní takřka rodčovskou dovolenou. No, dovolenou. Dovolenu si představuji trochu jinak. Tak třeba tak, že tyto listy budeme prostě připravovat bez časové tísně, že si budu moci „dovoloovat“ připravovat články, kdy se mi zachce. Realita je samozřejmě jiná. Tento komfort si moc „nedovoluji“ a články píšu opět „na krev“. Jen se změnila příčina, nejsou jí další pracovní povinnosti, ale základní potřeby čerstvé narozeného potomka. Je až neuvěřitelné, že tento čtvrtletník spatřil světlo světa už před pěti lety. První číslo jsme křtili společně s hostem svátečních pobytů Milanem Drobným přesně na Nový rok 2013. Vlastně si docela přesně vybavuji situaci, kdy nápad vydávat vlastní, lázeňské noviny zazněl poprvé. Byl říjen 2012 a já jsem dorazila na první schůzku s novým obchodním ředitelem. „Slečno, my před sebou máme hodně úkolů. Mimo jiné budeme vydávat také noviny.“ Nad slovy Tomáše Raka jsem tehdy v duchu kroutila hlavou. Výzva a úkolů totiž před námi bylo opravdu i tak dosti. Tehdy jsem netušila, že jich zvládneme ještě mnohem víc. Jak se totiž celkem rychle ukázalo, nový obchodní ředitel byl takřka „jak velká voda“. Živel vzbuzující všude a vždy vlnu emocí, nadšených i těch opačných. I v našem marketingovém triu, do kterého patřil kolega David, se občas rozvířily názorové vlny. Tato spolupráce byla inspirující, živelná i vyčerpávající a hektická, nicméně v každém případě obohacující. Bylo mi ctí být součástí takového týmu, vnímat profesní dospívání a zdokonalování každého z nás, vnímat proměnu zkušeného manažera v „Priessnitzovského nadšence“. Za nejzdařilejší úkoly ze všech, které jsme si společně předsevzali, osobně považuji vedle tohoto čtvrtletníku úspěšnou nominaci Priessnitzova odkazu na národní seznam nemotného kulturního dědictví. Tehdy se nám divili mnozí, věřil jen málokdo, a dnes? Věřím, že jsme naším společným přičiněním pomohli Priessnitzův příběh alespoň o krůček víc přiblížit široké veřejnosti. V posledních Lázeňských pramenech Tomáš Rak psal o odchodu mém, dnes píšu já o odchodu jeho, třeba také dočasně. Čas ukáže... ukáže i to, zda čtvrtletník Lázeňské prameny přežká všechny malé či větší bouře a bude stále informovat a těšit lázeňské hosty a příznivce. Tomáš Rakovi přeji stejně nadšení a dravost na novém působišti, spoustu energie přeji i jeho nástupkyni v Priessnitzových léčebných lázních...

a vám přátelé, vám přeji báječné zimní dny.

Věra Janků

Těšíme se,

vážení a milí přátelé,

na Vaši přízeň i v roce

2018

„Dokud nemocní a taková nemocní,

kteří byli prohlášeni jako nezvládnutelní,

odsud odcházejí uzdravení,

nemá se vodolébka čeho obávat.“

Priessnitz
LÉČEBNÉ LÁZŇE JESENÍK
DOPISY NAŠICH
KLIENTŮ

Vážený pane řediteli,

chtěla bych touto cestou velmi pochválit a vyzdvihnout kvalitní práci pana maséra Tomáše Vávry. Jeho přístup k pacientům je profesionální, nikoho neošidí a dělá svou práci velice poctivě. Také jsem velice spokojena s paní Jelínkovou na Vodolébě 1, která je vždy velmi ochotná a usměvavá. Pokud máte možnost odměnit tyto pracovníky třeba odměnami, moc se za to přimlouvám.

S pozdravem pacientka

Bc. Ludmila Křivanová

SYMBOL LÁZNÍ VYTVOŘIL ŠPIČKOVÝ
SOCHAŘ SVÉ DOBY

Symbolem našich lázní je téměř od jejich počátků lev. Král zvířat proto tvoří i nedílnou součást loga akciové společnosti Priessnitzovy léčebné lázně, které se objevuje jak na důležitých lázeňských dokumentech, tak ve veškeré obchodní a marketingové komunikaci. Za vznikem této lví symboliky se skrývá téměř osudové setkání dvou Priessnitzových pacientů.

Lev je ikonický král zvířat a vždy byl vnímán jako symbol odvahy, síly a statečnosti. Od nepaměti se s jeho vlastnostmi ztotožňovali královské rody, země i města. Pro své obdivuhodné rysy se stal rovněž symbolem lázni na Gräfenberku.

POMNÍK ZA ŠEST MILIONŮ
KORUN

Duchovním otcem myšlenky vyjádřit Priessnitzovu houzevnatost a vítězství jeho vodolébky nad neduhy právě v podobě lva byl zdejší pacient a politický emigrant, uherský baron Miklos Wesselenyi. Ovšem jeho výběr měl pravděpodobně i další rozměr: Lev je i heraldickou figurou Uher a baron byl velký patriot a odpůrce Habsburků. Jeden z nejstarších a neznámějších pomníků v jeseníckých lázních dokonce sám se svými přáteli financoval. Za monument prý zaplatil čtyřicet tisíc zlatých, jiné zdroje uvádějí až osmdesát tisíc. Při přepočtu na ceny stříbra v roce 2017 by hodnota zlatého byla cca 150 Kč, tj. uherští pacienti za sochu v dnešních cenách zaplatili cca šest milionů, resp. dvanáct milionů korun!

OSUDOVÉ SETKÁNÍ SE
SOCHAŘEM

Za téměř osudové tedy můžeme považovat Maďarovo setkání s taktéž Priessnitzovým pacientem, Ludwigem Schwanthalerem z Bavorska, který jeho myšlenku uvedl v realitu. Ludwig byl totiž sochař, a ne ledajaký sochař! Pocházel ze sochařského rodu Schwanthalerů z Riedu v Horním Rakousku, činného už v 17. století. Po smrti otce vedl jeho sochařskou dílnu a už jako dvaadvacetiletý získal zakázku od prvního bavorského krále Maxe I. Josefa. Jeho práce se natolik bavorskému dvoru zalíbila, že se stal dvorním sochařem. V roce 1826 ho dokonce král Ludvík I. Bavorský, syn krále Maxe, vyslal na studijní cestu do Říma. V Itálii mohl obdivovat nejen antické umění, které bylo pro sochaře 19. století kánonem, ale také dílo fenomenálního sochaře klasicismu Antonia Canovy či se přátelit s dalším velikánem, Dánem Bertelem Thorvaldsem. Ačkoliv se roku 1827 vrátil do Mnichova už se zdravotními problémy, v práci nezaháležel. V roce 1835 byl jmenován profesorem mnichovské Akademie, založil tři nové ateliéry, ve kterých pracovalo na pět desítek sochařů a pomocníků. Na konci třicátých let se jeho zdravotní stav zhoršil natolik, že zánětlivou dnu léčil ve Švýcarsku, Itálii a

**LUDWIG
SWANTHALER
1802 –1848**

také u Priessnitz. Ale ani léčba v Jeseníku v roce 1839 nebyla příliš úspěšná.

NEJEN SLAVNÁ BAVARIA

Přes všechny těžkosti však sochař pokračoval ve své práci. Ještě před jeseníckým pobytem 28. května 1837 podepsal smlouvu na kolosální sochu Bavarie, představující personifikaci Bavorska, která však byla podle jeho návrhů realizována až po jeho smrti. Mezi jeho další slavná díla patří Mozartův pomník v Salzburgu, Goethův pomník ve Frankfurtu nad Mohanem, 34 soch bohů v Hale osvobození v Kelheimu, sousoší Ludvíkova památníku na soutoku Dunaje a Mohanu, či kašna s personifikací Austrie ve Vídni.

SOCHY ČESKÝCH HRDINŮ

Bronzový monument lva představující sílu Priessnitz a jeho vodolébky však nebyl jedinou realizací pro země Koruny české. Mezi Schwanthalerovy monumentální sochy patří také osm bronzových hrdinů českých dějin, které si roku 1839 objednal český mecenáš umění Antonín Veith. Původní záměr však byl mnohem ambicióznější. Slavní, památník národních hrdinů nad Tupadly na Kokořínsku, mělo tvořit čtyřicet soch osobností české historie. Než však mohl být tento počín dokončen, Schwanthaler zemřel a Veithovi nakonec došly finance.

vj

PÁR SLOV S...

... dokončení ze strany 1

Ale zpět k hudbě. Spolupracujete často s českými interprety?

Mých několik posledních alb z celkových osmnácti vyšlo v Čechách. Zpívá na nich mnoho českých i italských umělců: Helena Vondráčková, D. Battaglia, D. Šinkorová, M. Nosková, I. Hajnová, J. Šimek, Z. Drda, P. Roth, G. Drudi, O. Lambertini, G. Kuzminac, duo Jalisie. Jsem nesmírně rád a jsem hrdý na to, že jsem zpíval s naší italskou legendou, trojnásobným vítězem hudebního festivalu San Remo, Mistrem Amedeo Minghi, kterého jsem si pozval několikrát na své koncerty. Mistr je osobním přítelem Ennia Morriconeho.

Musím na Vás prozradit, že v Praze vlastníte italskou restauraci. Proč jste ji otevřel? Jaký máte vztah k české gastronomii?

Rád vařím, proto jsem spolujatelem restaurace Adriatico. Společně s paní Zuzanou Bubílkovou a Maruškou Formáčkovou jezdíme se zábavnou gastronomicko-zážitkovou show, kde šéfkuchaři jsou diváci. Musím říct, že ne každý Ital se v Česku uchytí jako kuchař. Řada z nich přešla z gastronomie do jiných oborů. Musíte to mít prostě v sobě. České jídlo je poměrně těžké, hůř stravitelné. Poměrně náročnější se zbavíte kil navíc. Mám několik českých oblíbených jídel, ale v mém jídelníčku vedou lehká a chutná italská jídla.

Lze říci, která z Vašich činností Vás nejvíce baví? Jste duší hudebník, fotbalista, gourmet, nebo někdo úplně jiný?

Ano, jsem duší hudebník, rád skládám nové skladby jak pro sebe, tak i pro české a zahraniční kolegy. Jsem rád, že pro mne píší autoři, kteří jsou ověření mnoha

oceněními. Především se jedná o singl "Per la Musica" s autorem hudby, vítězem hudebního festivalu Sanremo Francesco Boccia a autorem textu Ciro Tommy Esposito. Oba autoři složili také vítěznou skladbu festivalu Sanremo 2015 „Grande Amore“ pro celosvětově uznávanou italskou skupinu Il Volo, která v téže roce skončila ve finále Eurovision Contest Song na 3. místě.

Lázně jsou místem odpočinku a relaxace. Vzhledem k Vašemu portfoliu činností máte vůbec čas relaxovat?

Jako každý Ital žijící v Čechách toužím po teplu. V zimních měsících, pokud se najde chvílka, rád navštěvuji rehabilitace, lázeňské procedury a vše, co k nim patří. V mládí jsem poměrně hodně sportoval a v mých letech už cítím každou změnu počasí. Bolesti zad jsou u mne při přechodu z tepla na zimu poměrně citelné.

Jaké výzvy Vás čekají v nejbližší době?

Děkuji za otázku. Příští rok bude opět poměrně náročný. Již 21. ledna mne na mých narozeninách v divadle Semafor čeká vystoupení, na které se nesmírně těším. V Praze pak pořádám pro známou italskou společnost projekt k podpoře česko-italské kultury, součástí je výstava a slavnostní galavečer, kterého se zúčastní přední čeští a italské umělci a osobnosti. Jsem také součástí gastronomických festivalů, zapívám na mnoha reprezentačních plesích, městských slavnostech. Nově v únoru a březnu na mne čekají v Praze, Zlíně, Jihlavě, Děčíně a dalších městech společná vystoupení s věhlasným zahraničním souborem.

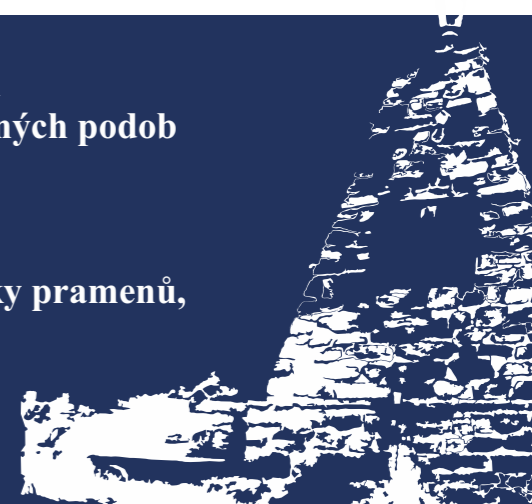
vj

HLEDÁME STARÉ A STARŠÍ FOTKY PRAMENŮ

V nově vydaném Atlase jeseníckých pramenů je celá řada fotografií pramenů a pomníků z různých období. Tato fotodokumentace je nejen zajímavým srovnáním různých podob stejného místa, ale pomáhá i při rekonstrukci některých těchto staveb a k uchopení tohoto fenoménu jako celku.

Autor atlasu Lukáš Abt by rád požádal všechny, kdo mají k dispozici nepublikované fotky pramenů, pořizené v 19. či 20. století, aby mu kopii, či scan poslali na adresu jesenicke-prameny@email.cz. Všichni, kdo zašlou fotografie, budou zařazeni do slosování o jeden exemplář Atlasu pramenů!

PŘEKVAPILA MĚ VELIKOST VAŠICH LÁZŇÍ

John Winsor Harcup z města Malvern v jihozápadní Anglii navštívil naše lázně a město Jeseník na konci května a znovu v říjnu. Pětaosmdesátiletý šarmantní pán je penzionovaným lékařem, a zároveň také historikem, autorem knih a ředitelem muzea. K nám na Gräfenberk jej přivedl zájem o vodoléčbu a společná historie obou míst.

Pane doktore, jednalo se o Vaši první návštěvu České republiky?

Nikoliv, už dříve jsem navštívil Prahu, Karlovy Vary a Mariánské Lázně. V těchto lázeňských městech jsme byli s manželkou na slavnostním zahájení lázeňské sezóny. Už tehdy jsme přemýšleli o návštěvě Jeseníku, ale pro velkou vzdálenost jsme přijeli až nyní na samostatnou návštěvu.

Jak na Vás naše lázně zapůsobily?

Byli jsme překvapeni, jak je areál velký a jakou má kapacitu, čekali jsme něco menšího. Jsem také příjemně překvapen, že se zde zachovala i původní vodoléčebná tradice a fungují také další z ní vycházející aktivity. Odvážím si mnoho zajímavých podnětů. Zdejší krajina je krásná a velmi působivá. Mně i mé ženě připomněla v mnohém náš domov.

Přijíždíte z Malvern, kde také vznikl vodoléčebný ústav dle Priessnitzova vzoru. Jak došlo k jeho založení?

Velký lékař James Wilson nebyl spokojen s klasičtější medicínou ve viktoriánské Anglii. Předepisované léky v té době pacienty více poškozovaly, než jim prospívaly. Po osmiměsíčním pobytu na Gräfenberku a setkání s Vincencem Priessnitzem se Wilson nadchl pro vodoléčbu a své nadšení přenesl na svého přítele, doktora Gullyho. Tito dva se pak rozhodli najít „Gräfenberk v Anglii“. Hledali místo, kde budou kopce, léčivé prameny a svěží horský vzduch. Malvern tyto předpoklady splňovalo, a tak si zde v roce 1842 pronajali hotel, přejmenovali jej na „Gräfenberg House“ a doktor Wilson začal léčit pacienty vodní kúrou.

Lázně jsou v Malvern dodnes?

Ne, po smrti doktora Wilsona a doktora Gullyho zdejší vodoléčebný ústav začal upadat a postupně zanikl. Zůstaly nám lázeňské domy, pozoruhodná historie a prameny, kterých je v oblasti Malvern hills asi devadesát.

Jak jste tuto pozoruhodnou historii objevil?

Když jsem v Malvern začal působit jako mladý začínající lékař, byl jsem jedné listopadové noci zavolán k pacientovi do Malvern Wells. Muž ležel na lůžku, já seděl v křesle, když do prostě zařazené místnosti přišla pacientova dcera, která si ve slabém světle plynové lampy nevšimla, že tam je ještě někdo jiný než pacient. Podala nemocnému džbán s vodou a řekla: „To je voda z posvátné studánky, napij se, to ti pomůže.“ V tu chvíli jsem měl pocit, že jsem se ocitl zpátky ve středověku. Začal jsem si všimnout, jak zdejší lidé věří v léčivou sílu pramenů a zajímalo mě, kde se tato víra vzala.

Napsal jste o historii vodoléčby v Malvern knihu. Je v Anglii o toto téma zájem? Kdo jsou čtenáři?

Rozhodl jsem se shrnout dlouhé roky svého zájmu a přednášení o historii malvernských lázní do publikace, kterou jsem vydal vlastním nákladem před osmi lety. Pro druhé vydání už jsem našel vydavatele, knihy se postupně prodávají. Zájem o téma mají lékařské společnosti, asociace lázní nebo zájemci o historii lékařství či historii regionu.

jg

SVĚT NEUROVĚD V LEDNU ZAVÍTÁ OPĚT DO JESENÍKU

V polovině ledna Priessnitzovy léčebné lázně opět ovládnou psychologové, psychiatři, fyziologové, neurologové, farmakologové a další specialisté z celé republiky i ze zahraničí. V Jeseníku se totiž koná jubilejní ročník česko-slovenské psychofarmakologické konference.

Česko-slovenská psychofarmakologická konference je tradičním celonárodním setkáním odborníků zaměřeným na klinickou psychofarmakologii s přesahem jak do základního výzkumu na jedné straně, tak do klinických neurovědy a neuropsychiatrie na straně druhé. Priessnitzovy léčebné lázně jsou jejím hrdým hostitelem bez přestávky neuvěřitelných šedesát let, což ji řadí mezi nejstarší na světě ve svém oboru.

A právě „šedesát let v Jeseníku ve století psychofarmakologie“ je rovněž leitmotivem jubilejního ročníku. Dopolodní příspěvků konference, kterých se opět zúčastní několik stovek odborníků, se podobně jako v minulosti zaměřují vždy na jednu vybranou skupinu psychofarmak. Osvědčená struktura sympozií bude vzhledem k jubileu doplněna o jistý historický přesah, kde bude zachycen vývoj dané skupiny léčiv. Historii a významným osobnostem psychofarmakologie bude také věnováno jedno samostatné sympozium. V programu nechybí plenární přednášky špičkových domácích a zahraničních odborníků, symposia, workshopy zaměřené na osvojení a prohloubení praktických znalostí a ani prestižní sekce Nový výzkum. Na konferenci budou uděleny ceny ČNPS za nejlepší originální publikaci, nejlepší vývěsková sdělení a nejlepší přednášku v sekci Nový výzkum. Nově bude udělena ve spolupráci s Alzheimer nadačním fondem cena za nejlepší práci zabývající se kognitivními funkcemi.

Odborné setkání, které pořádá Česká neuropsychofarmakologická společnost, se uskuteční v Priessnitzových léčebných lázních 10. až 14. ledna 2018.

vj

ŠTÝRSKÝ GRÄFÄNBERK

Priessnitzovy léčebné lázně a lázně St. Radegund ožívují úzké vztahy z minulosti. Poslední květnovou sobotu byl za účasti MUDr. Novotného slavnostně otevřen renovovaný Schindlerův pramen ve Štýrsku.

Mezi Gräfenberkem a městem St. Radegund existuje již od 19. století úzké spojení. Jak k tomu došlo a co z toho zůstalo? Konkrétně to byl Vincenz Priessnitz, kdo ovlivnil lázeňství v St. Radegundu natolik, že se tomuto místu začalo přezdívat „štýrský Gräfenberk“. Poté, co také v St. Radegundu poznali léčivé účinky studené vody, rozšířil zde tuto léčbu místní lékař dr. August Demelius, který si osvojil na svou dobu převratnou vodoléčebnou metodu a převzal právě metodiku Vincenze Priessnitze. Šel dokonce tak daleko, že se pokusil svou malou léčebnou organizaci co nejvíce přiblížit té v Gräfenberku. V roce 1841 podal oficiální žádost, aby mohl vybudovat léčebné zařízení po vzoru sanatoria v Gräfenberku včetně použití Priessnitzovy léčebné metodiky. Žádost byla sice schválena, ale pouze pod podmínkou, že jména „Gräfenberk“ a „Priessnitz“ nebudou nikde uvedena. Tímto se St. Radegund oficiálně stal prvními vodoléčebnými lázněmi ve Štýrsku.

O několik let později koupil sanatorium v St. Radegundu Adalbert Spenner. Ten se totiž už dříve léčil se zraněním v Gräfenberku, tam o něj pečoval Priessnitz osobně a jejich vztah přerostl ve vřelý přátelství. Spenner, který byl do té doby v oblasti medicíny úplným laikem, se navíc ponořil do studia Priessnitzovy vodoléčebné metodiky, kterou mu Priessnitz zprostředkoval z první ruky. Díky tomu získal vedle teoretických poznatků také rozsáhlé praktické zkušenosti. V té souvislosti koupil Spenner v Jeseníku dům a postupně ho zařídil tak, aby v něm mohly probíhat vodoléčebné procedury. Jak už bylo uvedeno, Spenner po svém návratu do vlasti léčebnu v St. Radegundu koupil a v ní pak značně radikální Priessnitzovu vodoléčbu zmínil tím, že začal místo studené vody používat teplou. Když Adalbert Spenner

v roce 1863 nečekaně zemřel, přišla náhle léčebna v St. Radegundu o hlavní kompetentní osobnost. Jakmile se tuto zprávu dozvěděli v Gräfenberku, zareagoval tamější vedoucí lázeňský lékař Josef Schindler (1814-1890) tak, že do Štýrska poslal mladého českého lékaře dr. Gustava Nového (1831-1896) s pověřením navštívit léčebnu v St. Radegundu. Dr. Nový původně přišel do Gräfenberku v roce 1862, aby se zde sám léčil, a protože se skutečně uzdravil, změnil se z někdejšího odpůrce vodoléčby v jednoho z jejích nejvěrnějších příznivců. Ještě v Gräfenberku se dr. Nový stal asistentem a rozšířil si vzdělání i o vodoléčbu. Svědčí o tom jeho dochované „Poznámky z Gräfenberku“ z roku 1862. Při návštěvě v St. Radegundu upoutaly dr. Nového nejen jejich bohaté zkušenosti s vodoléčbou a léčebné zařízení velmi podobné sanatoriu v Gräfenberku, ale také okouzující místní krajina s mírným klimatem. Právě proto dr. Nový doporučil Josefu Schindlerovi, aby zdejší sanatorium koupil, což Schindler pak učinil. Jelikož však byl Schindler v Gräfenberku jako přímý Priessnitzův následovník a současně vedoucí lázeňský lékař nepostradatelný, vyslal do St.

Radegundu dr. Nového. Ten s sebou do Štýrska přivedl kromě potřebného personálu také několik lázeňských hostů, kteří ho z Gräfenberku s důvěrou následovali a později mu pomáhali s budováním tamější infrastruktury.

Tímto způsobem převzal dr. Nový v roce 1864 vedení léčebného zařízení v St. Radegundu. Lázeňskou budovu si nejprve pronajal a v roce 1878 ji odkoupil od Schindlera, který se v St. Radegundu nemohl nikdy zdržet delší čas.

Dr. Nový vycházel z Priessnitzových metod, jen je přizpůsobil podmínkám v St. Radegundu. V některých bodech zastával odlišná stanoviska než jeho původní vzor a učitel Schindler, jak to dokládají zápisky kapitána Jana Rippera (zetě Vincenze Priessnitze). Za působení dr. Nového a jeho nástupce dr. Gustava Rupricha dosáhly lázně St. Radegund před první světovou válkou vůbec největšího rozkvětu a dostaly se i do mezinárodního povědomí. Jako vyjádření spjatosti obou lázní jsou v St. Radegundu dodnes k vidění mimo jiné prameny pojmenované po Priessnitzovi a Schindlerovi. Rovněž v Jeseníku lze stále nalézt stopy dávného spojení se St. Radegundem. Kromě Štýrského pramene zde máme i Český pomník, k jehož zakladatelům patřil také dr. Gustav Nový.

Pro budoucnost bude užitečné využít možností dnešní sjednocené Evropy tak, aby historické spojení a vzájemné kontakty mezi Jeseníkem a St. Radegundem z dob rakousko-uherské monarchie znovu ožily a dostály potřebám 21. století.

Německé znění: Mag. DDr. Harald D. Gröller
Český překlad: Helena Flámová

TIP NA VÝLET

V KŮŽI PROFESIONÁLNÍCH LYŽAŘŮ

Chcete si vyzkoušet závodní tratě světového poháru v alpském lyžování nebo ty biatlonové? Ve Sportovně zábavním centru v Bělé pod Pradědem takovou příležitost máte. Největšími lákadly centra jsou totiž dva profesionální lyžařské trenážery.

NA OLYMPIJSKÝCH SJEZDOVKÁCH

Lyžařský trenážer pro alpské lyžování nebo snowboarding absolvujete za asistence obsluhy. Nemusíte se tedy bát žádného nepřijemného pádu, který by na skutečné závodní trati mohl nastat. Totožná se skutečnou je ovšem příprava na jízdu: rozcvičení, zahrátí, volba správné velikosti lyžáků a seznámení se, ne v tomto případě s trati, ale s trenážerem. V jeho tréninkovém módu si prakticky vyzkoušíte lyžařské pohyby a postoje, napřed s pomocí hrazdy, následně bez ní. Až zvládnete tyto dovednosti, nic vám nebrání vjet na virtuální sjezdovku. Můžete zdokonalovat vaši dosavadní lyžařskou vspřímost, vyzkoušet jízdu v brankách či muldách nebo lyžovat na různých druzích sněhu. Simulátor vás dokonce upozorní na vaše největší chyby, kterých byste se měli zbavit. Ke zdokonalení lyžařských schopností jej proto využívají i závodní lyžařské oddíly. Pomyslnou třetíčkou na dortu je pak možnost vyzkoušet si nejen jednodušší, ale i obtížnější závodní tratě. Třeba olympijské v Soči nebo ty v Beaver Creeku, na které od roku 2015 zrovna s láskou žádný lyžařský fanďák nevzpomíná.

V KŮŽI BIATLONISTŮ

Během celého roku ve Sportovně zábavním centru funguje také biatlonová laserová střelnice, kterou po krátké instruktáži můžete ovládat zcela sami. Nabízí jak základní střelecký mód, tak mód závodní. Při střelbě si můžete zvolit vzdálenost terče a polohu ve stoje, nebo vleže. Závodní mód simuluje opravdové biatlonové podmínky. Střílíte na střelnici, svými pohyby napodobujete bruslení na běžkách, počítají se vám i třetná kola za špatnou mušku. Po dojetí do cíle nakonec svůj výkon srovnáváte s ostatními závodníky, kteří trenážer vyzkoušeli před vámi. Skol!

vj

BĚLÁ V POHYBU
sportovně zábavní centrum

aktuality ze zábavního centra
naleznete na

www.belavpohybu.cz

LÁZEŇSKÝ FEJETON

NI RYBA, NI RAK

Tak od posledního vydání našeho lázeňského zpravodje neuběhne ani halbjahr a da se říknu, že ve vedení zdejších prismatických ústavů nezostal kameň na kameňu.

Je to tak, naš oblíbený handelsdirektor Rak už sedí v Jachymově. Ni v lochu, jak by si mnozí přáli, nyrž v laznach, a zase na ředitelském křesle. Šel tam robič dokonce hauptdirektora, takže povyšil, dalo by se říknu. V Jeseníku za tuch paru roku stihnu všecko, co se stihnu dalo, trochu robil chaos, ale rozčeřil stojate vody a pozvednu lažne na novu roveň. Zavedu tu fejsbuch, zrobil fajne nastěny, z radija i televizních stanic su tu žurnalisti skoro každý týdeň, aji tuten zajtung vymyslel a řidil. Aji pingpong, hokej a tenis hrál, aji se oženil, aji do zastupitelstva se malet dostal. No ale už měl došť tuch místních quelle a zaměřil do kraja, kde je voda desetrazy radioaktivnější. Netrufam si ani odhadovač, co všecko stihne tam! Škoda ho, je to dobry synek. No je možné se nam po čase vrači jak bumerang. S novým direktorským fortelem a ešť radioaktivnější.

Aji ve wasrtvrzi se truchlilo, bo tam rovnež v direktorske funkci skončila osoba se jmenem vodního živočicha, co všecky ty nove ekspozice zřidila a zmodernizovala, a hlavne tu populární hexnexpozici v suterenu vymyslela. Ja ja, deset let tam vladla tvrdum ale spravdivum rukum. Žadny zaměstnanec se na fleku dlhu neohřal a všeci byli ve střežu štyryadvacet hodin. Nejednu tam i slzu uronil, že ty časy skončily!

A ni enem v prismatických institucach personalni změny, aji starostu v mezcíse zvolili do parlamentu. Ale ten se nepočita, bo ve funkci něskončil a něma s vodum nic společného, je to ptak.

A kromě personalních, pod lažnami vysadili novu třešňovu alej! Stalo se tak v akci Zet společným usilím a to je v našich končinách dycky ein Wunder. Jednům vadum na krase byl rozestlaný imajl od člověka, co se teč Prismic menuje a ten jim to spočítal, jak se spoluobčani zas něchali zblbnuť a na jaku volovinu naletěli. Tož to je jedina jistota v dnešní době, ať se robi cokoliv i stromky zasadiť v akci Zet, že dostane vynadane! A teč, v neposlední řadě – inša doba, inši Prismic...

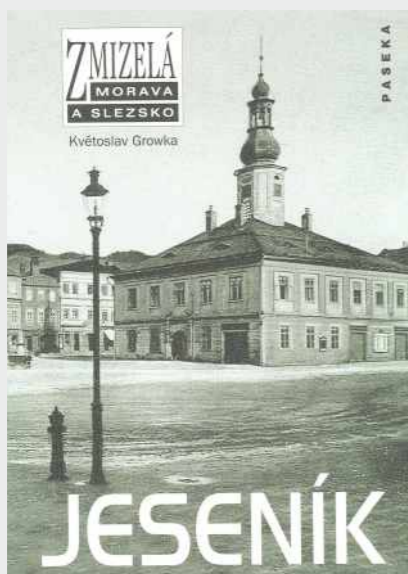
Tož do noveho roku všecko dobre a ať nam třešně rostu!

Občan z Gräfenberku původem z Pražské

SLOVNÍČEK

Zajtung	noviny
halbjahr	půlrok
handelsdirektor	obchodní ředitel
zavedu tu fejsbuch	zřídil lažním Facebook
hexnexpozici v suterenu	expozice čarodějnických procesů v suterenu
dycky ein Wunder	vždycky zázrak

KNIŽNÍ TIP

ZMIZELÝ
FRÝVALDOV
A ZNOVUOBJEVENÝ
JESENÍK

Květoslav Growka

Jako malý chlapec jsem každé jaro podnikal dobrodružné výpravy proti proudu potoka rozbořeného jamním táním. Představoval jsem si, že pocházím z nějakého starodávného kmene a jdu nalézt místo pro vybudování nového sídliště. Někde, kde by byla voda, kde by byl les se zásobami dříví i s hojností zvěře, paseky pro založení poli...

Když jsem poprvé přijel do Jeseníku, zapomenutá dětská hra se mi vrátila v podobě historie tohoto města. Užasl jsem, když jsem ve starém průvodci městem četl: „Jeden německý spisovatel tvrdil, že krajina je pěkná jen potud, pokud je v ní možno nalézt trojnásobně W: les, vodu a louku (Wald, Wasser, Wiese). Nemusíme chodit daleko...“

Staré hornické město Frývaldov (1267), dnes Jeseník, není oproti jiným slezským městům zachyceno na žádné vedutě. Po úpadku horní slávy ho v devatenáctém století pozvedli k světové proslulosti zakladatel vodoléčby Vincenz Priessnitz a průkopníci slezského textilního průmyslu Josef a Adolf Raymannové. Od té doby najdeme zpodobení města a lázní Gräfenberk na desítkách litografií, stovkách fotografií a tisících pohlednic. Jeseník se rázem stal turistickou perlou v podhůří Jeseníků.

Proměně tohoto města je věnována kniha Květoslava Growky Jeseník v edici Zmizelá Morava a Slezsko, kterou v roce 2008 vydalo nakladatelství Paseka.

CHARITATIVNÍ AKCE VYNESLA
REKORDNÍ SUMU PENĚZ

Na začátku září v Priessnitzových léčebných lázních probíhal pátý ročník charitativní sbírky „Pomáhejme, když můžeme“. Jejím výsledkem je částka přesahující osmdesát tisíc korun, která byla ještě týž den předána malému Matýskovi.

„Letos jsme si jako příjemce naší sbírky vybrali pětiletého Matýska bojujícího s velkými zdravotními komplikacemi, které mu způsobují jeho vrozené vady,“ vysvětluje Roman Provaník z Nadace Vincenze Priessnitze. Matýšek má diagnostikovanou střední mentální retardaci, těžce se pohybuje a zároveň trpí vážnou poruchou zraku.

Celkově jsme na zdravotní pomůcky pro Matýska vybrali rekordní sumu 81 720 korun. Po 10 000 korunách přispěly Priessnitzovy léčebné lázně a.s., NATURFYT-BIO s.r.o. a LEGO muzeum kostek Lemí. Osm tisíc korun věnovala firma UNISTAV spol. s r.o. Částkou 6000 korun přispěli Petr Kapusta a Monika Kapustová. Firmy MK Fruit, RAIN Písečná, UNIMED Jeseník, spol. s r.o. a Město Jeseník věnovaly po pětistovce. Tradičně mezi sebou uspořádali sbírku také jeseničtí policisté, kteří nakonec vybrali 12 000 korun. Díky návštěvníkům Dne bezpečnosti se mohla celková suma navýšit o dalších 5 720 korun.

Akci „Pomáhejme, když můžeme“ lázně zorganizovaly už popáté v rámci preventivně bezpečnostní akce, kterou pořádají pravidelně v září společně s Policií České republiky. V minulých ročnících sbírka podpořila jesenícký Domov Sněžinka pro uživatele s mentálním postižením, léčbu devítileté Anetky se syndromem extrémně krátkého střeva, léčbu roční Veroniky trpící tzv. nemocí motýlích křídel a dvanáctiletého Voju při boji s cukrovkou a epilepsií.

vj

NOVÁ TŘEŠŇOVÁ ALEJ LEMUJE
CESTU K EDITINU PRAMENI

Mezi Ripperovou promenádou a Jeseníkem se nachází zapomenuté místo, které bývalo kdysi obydleno. Kromě ruin několika kamenných stavení je zde také jeden z pramenů, dlouho nazývaný Napajedlo a nedávno přejmenovaný na Editin. Občané Jeseníku s pomocí ekologické organizace Arnika toto zajímavé oživilo a zvelebilo vysázením třešňové aleje.

Na začátku listopadu vysadila Arnika společně se spolky a lidmi z Jesenícka, dětmi z místních škol a dětského domova padesát třešní, které lemuje cestu k Editinu prameni. Na nákup sazenic, výsadbového materiálu a na kampaň Arnika Zachraňme stromy přispělo na 300 dárců z celé republiky částkou více než 230 tisíc korun. Výsadbu podpořily místní firmy: Alternativní truhlárství Jan Mareček, Ennea caffè, Naturfyt-Bio, Petr Weiser, Selská pekárna a Úsovsko. I Priessnitzovy léčebné lázně přispěly ke vzniku nové aleje svým technickým zázemím, poskytlý malotraktor a nářadí.

Marcela Klemensová, vedoucí kampaně Zachraňme stromy, říká: „Rádi bychom poděkovali všem, kteří i v nepříznivém počasí vyrazili ven a přišli pomoci se sázením. Děkujeme samozřejmě dárcům z celé republiky, kteří i letos podpořili výsadbu stromů v naší krajině. Pohled na sázející, kteří se s nadšením pustili do nesnadného úkolu, a ohlasy lidí mě opět ujistily, že sázení a péče o aleje má rozhodně smysl.“

„Nápad na výsázení třešňové aleje se mi od začátku moc líbil a jsem ráda, že se ho podařilo realizovat v tak krátké

době. Velký dík patří spolku Arnika za realizaci celé akce a obyvatelům Jesenícka, kteří třešňovou alej skutečně vzali za „svou“. Všechny stromky našly své majitele během velmi krátké doby, další dobrovolníci pomáhali se sázením třešní. Nová alej přesně zapadá do našeho konceptu – postupně po malých kružcích udělat z Jeseníku lepší místo pro život,“ uvedla Zdeňka Blišťanová, místostarostka Města Jeseník, které k výsadbě přispělo zajištěním technického zázemí.

Spolek Sudetikus, který se na akci také podílel, věří, že nové stromořadí se stane místem sousedského setkávání, letních třešňových slavností, cílem vycházek lázeňských hostů a dost možná i oblíbenou alejí zamilovaných párů.

Editin pramen se nachází necelých 400 metrů východně od Maďarského pomníku, pod takzvanou Muzikantskou stezkou, která vede z Ripperovy promenády do centra Jeseníku.

TZ, jg

DVANÁCTÁ KONFERENCE
VINCENZE PRIESSNITZE PŘIPOMNĚLA
ZAHRANIČNÍ RENOMÉ GRÄFENBERKU

Závěr tradičního Priessnitzova týdne opět patřil konferenci o významu lázeňské péče. Dvanáctý ročník se zaměřil na odkaz Vincenze Priessnitze na světové mapě lázeňství. Byli u toho hosté z dvou dalších evropských „Gräfenberků“ a historik Květoslav Growka, který byl během slavnostního pátečního večera, ve spojení s tímto tématem téměř symbolicky, také uveden do Síně osobností Priessnitzových léčebných lázní.

Vodoléčebné ústavy podle Priessnitzova vzoru vyrůstaly v 19. století po celé Evropě. Na malou přednáškovou exkurzi po těchto místech vzal během úvodní přednášky Květoslav Growka z Jeseníckého státního archivu. Některé z těchto míst jsou i dnes lázněmi a povědomí o spojení s Priessnitzem a Gräfenberkem je aspoň v malé míře zachováno. Živým důkazem toho se stali hosté z rakouského Sankt Radegundu u města Graz a západoanglického městečka Malvern. Obě tato místa měla v 19. století stejné předzívky, říkalo se jim štyrský a anglický Gräfenberk. Historii Radegundu a vazby na jesenícké lázně na konferenci prezentoval osobně starosta Hannes Kögler a o souvislostech mezi přírodou a zdravím přednášel Dr. Johann Fuchs. Z největší dálky přijel také nejstarší účastník konference, pětáosmdesátiletý Dr. John Harcup (rozhovor přinášíme na jiném místě novin), autor knihy Malvernská vodní kúra, která se nedávno dočkala druhého vydání.

Německý spolek pro přírodní léčbu přispěl do programu přednáškami Dr. Sabine Neff a předsedy Aloise Sauera, rodáka z nedaleké Vápenné. Ten zaujal účastníky konference myšlenkou uspořádání Světového týdne vodoléčby v roce 2022, kdy se bude slavit dvoustleté výročí založení prvního moderního vodoléčebného ústavu. Bude jistě zajímavé sledovat, zda se tuto myšlenku podaří realizovat.

Na konferenci vystoupili také lékaři a terapeuti Priessnitzových léčebných lázní, odborníci z ministerstva zdravotnictví, Lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Endokrinologického ústavu. Kromě akreditovaných účastníků z řad lékařů si cestu do přednáškového sálu v Zimní zahradě našli i lázeňští hosté.

jg

DOKONČILI JSME 3. ETAPU HÁJE VÍLY OZDRAVY

„Byly doby, kdy v kraji žili obři. Zbytky jejich chýší byly nalezeny v lese lázeňského vrchu, kde s největší pravděpodobností několik rodin tábořilo. Pozůstatky obřích obydlí dodnes slouží zdejšími jako vyvýšeniny pro získání lepšího výhledu na kraj. Jedna z nich v Háji víly Ozdravy byla upravena lidmi ve vzorovou výhlednu. Vyšplhat se na ni vydá úsilí, odvalu a pevnou vůli. Všechny tyto vlastnosti obři cenili a po zásluze i odměňovali. Třeba budete mít štěstí a z výhledny uvidíte, jak se obři vracejí. No a co se stane pak? Kdo ví?“

Zápisky hejkala Zurčaly

Za přispění Olomouckého kraje se podařilo dokončit třetí etapu Háje víly Ozdravy. Byla vybudována „Obří výhledna“, která mnoho návštěvníků uchvátí svým netradičním pojetím. Použitý kámen je z lomu Ondřejovic. Bez vstřícnosti firmy Karet a jejich zaměstnanců bychom tak velký a těžký kámen stěží hledali a přemísťovali na místo. Už samotné „vyhrabání“ kamene z podloží dalo pěkně zabrat, natož následné rozřezání na pět dílů, přesunutí na místo výhledny a následné kotvení dílů na sebe. Třešničkou na dortu bylo vyzdvihnutí a osazení vyhlídkového kovaného koše. Firma RAIN z Písečné si se všemi nástrahami - a věře, že jich opravdu nebylo málo - poradila. Poděkování patří také Lesům ČR - Lesní správě Jeseník, která zachovala svoji přízeň tomuto netradičnímu projektu.

V rámci třetí etapy byly také vybudovány tři lesní skryše, na různých místech v prostoru Háje. O těch se v zápisků hejkala Zurčaly uvádí: „Plazící, čtyř i dvounozí to místo tají, ve chvílích perných tam rovnost znají. Přechkat nepřízeň, někým se stát, tajemství uchovat.“

Od srpna do listopadu jsme pro nejmenší návštěvníky lázni pořádali lesní hrátky, kde si děti vyzkoušely svou paměť. Při hledání a kreslení neobyčejných kytek, které letos vyrostly na několika místech Háje, pomáhali mladším návštěvníkům rodiče. Děti pomohly také s čištěním potůčku a u Čarodějně struže si vyzkoušely, jak umějí počítat. Na podzim hledaly v Háji kulaté bílé kameny a luštily šifru skřítků. O letních prázdninách probíhaly také brigády, kde mohli lázeňští hosté přiložit ruku k dílu v okolí Čarodějně struže. Šlo především o čištění lesa a pokládání nášlapných kamenů. Děkujeme všem, kteří tímto způsobem pomohli přírodě v blízkém okolí lázni!

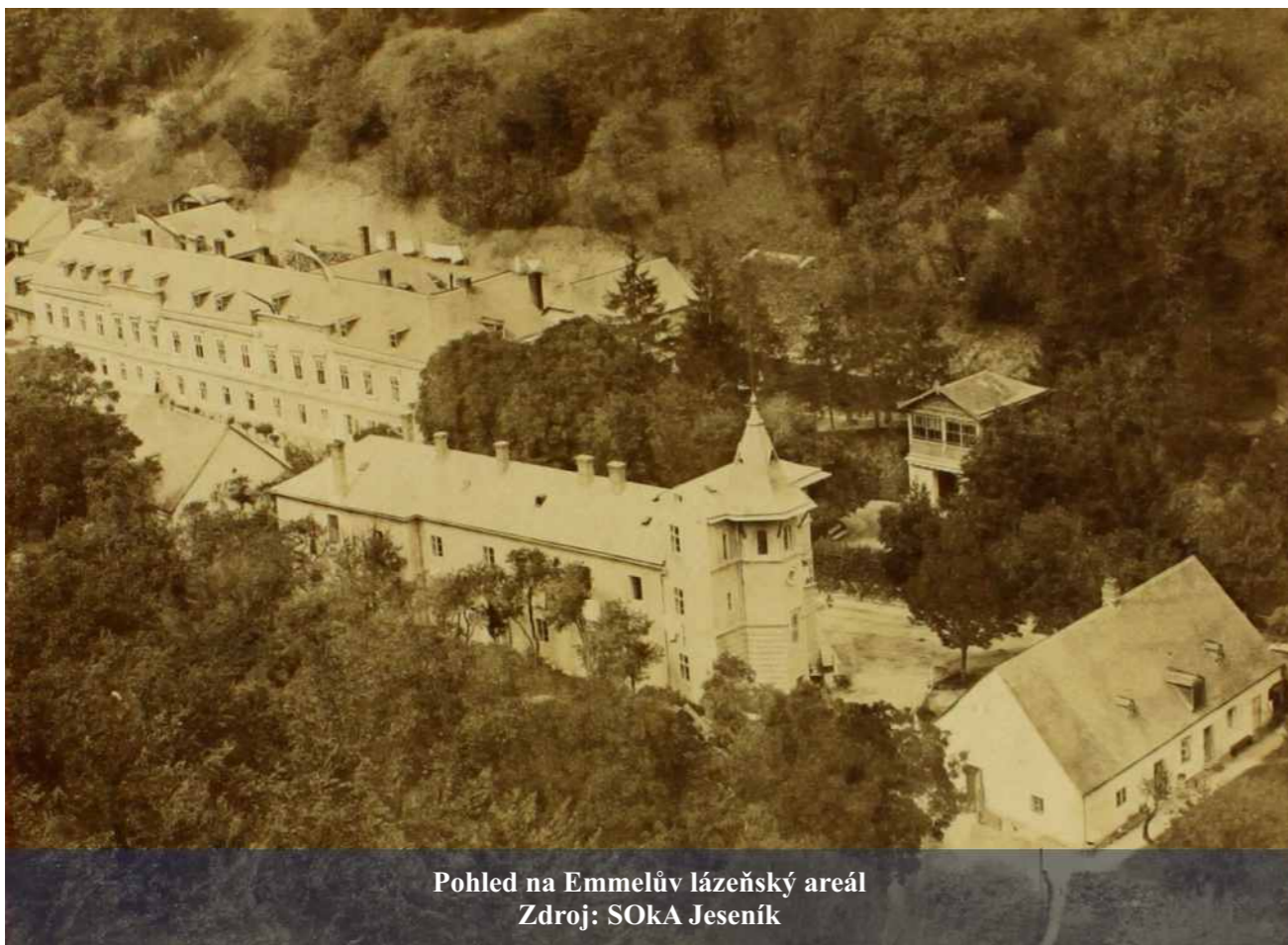
Na realizaci netradičního herního prostoru „Háj víly Ozdravy“ finančně přispěl Olomoucký kraj.

S PRIESSNITZEM EVROPOU KŘÍŽEM KRÁŽEM

LÁZNĚ V KALTENLEUTGEBENU U VÍDNĚ

Městys Kaltenleutgeben leží v jižní části Vídeňského lesa a je oblíbenou příměstskou rekreační oblastí pro obyvatele Vídně. Chlubí se, že zde dva roky žil spisovatel Mark Twain, autor Toma Sawyera a Huckleberryho Finna. Spíše než tento mediální bonbónek proslulost jeho dvěma tisícům obyvatel však přinesly vodoléčebné lázně vedené Johannem Emmelem a Wilhelmem Winternitzem.

Pohled na Emmelův lázeňský areál
Zdroj: SOKA Jeseník

Johann Emmel
Zdroj: SOKA Jeseník

EMMELOVY VODOLÉČEBNÉ LÁZNĚ

Rodák z Mohuče Johann Emmel (1796-1868) si našel po ukončení studia medicíny ve Vídni místo praktického lékaře v Kaltenleutgebenu. Brzy ho nadchly zprávy o Priessnitzovi a pod jeho vlivem začal též léčit pomocí studené vody. První pacienty ještě ubytovával u sedláků v okolí. V roce 1837 zahájil provoz v nepřehlédnutelné lázeňské budově s dvoupatrovým průčelím a předsunutou věžičkou - odtud její název Turmhaus. Stejně jako Priessnitz neměl s těmito novotami na různých ustláno, pomohl mu, řečeno dnešní mluvou, až VIP pacienti, především návštěva arcivévodkyně Sofie, matky pozdějšího císaře, a léčení hraběnky Montenuovo. Pak už mu nehrozil zákaz lázeňského provozu, naopak zájem o lázně stoupl. Dokonce 19. 3. 1840 se o jeho lázních psalo v novinách Wiener Zeitung. Navštívil též Gräfenberk a setkal se s Priessnitzem. Když po třiceti letech nepřetržitě práce zemřel, měl postarano o svého nástupce. Syn Karl Emmel

vystudoval medicínu ve Štýrském Hradci (Graz) a mohl lázně převzít. Navíc za situace, kdy se v městečku objevil silný konkurent, doc. Wilhelm Winternitz.

Karl se pustil do budování rozsáhlého lázeňského areálu. Postavil v něm sedm domů, mj. vedle starého léčebného domu přistavěl dvě budovy, zařídil tělocvičnu s pensionem. Karl Emmel měl dva syny. Starší Eduard (1828-1910) po ukončení vojenské kariéry vystudoval též medicínu a nastoupil na Gräfenberk jako lázeňský lékař ve vojenském sanatoriu Bílý kříž a v Anenském dvoře. Publikoval též několik prací o vodoléčbě.

Jeho mladší bratr Karl (1840-1918) se prakticky vyučil u svého otce, později získal diplom ranhojiče a porodníka na univerzitě ve Štýrském Hradci a mohl tak pokračovat v rodinné tradici. Pokles zájmu hostů nastal za 1. světové války, na jejímž konci Karl jun. zemřel. Jeho žena Anna přeměnila ve 20. letech lázně na Penzion Emmel a v roce 1932 se neúspěšně pokusila získat hotelovou licenci. Posledním nositelem jména Emmel byl její syn Siegfried,

kteří zemřel v roce 1950. Lázeňský areál s parkem, prameny a budovami koupila obec. Hlavní budova, prohlášená za památku, prošla v 80. letech celkovou renovací a byla přebudována na byty pro mladé rodiny. Původní lázeňský objekt Turmhaus byl prodán a po roce 2005 rovněž renovován.

Mgr. Květoslav Growka
SOKA Jeseník

TIP NA VÝLET K SOUSEDŮM ZA HRANICE

UŽ JSTE
LYŽOVALI
V POLSKU?
ROZHODNĚ
ZKUSTE ČERNOU
HORU!

Při toulkách po hřebenech Rychlebských hor nelze vymínit pásy sjezdovek na Černé hoře přehlédnout. Zdání, že jsou na dosah, klame. Z Jeseníku jsou vzdáleny úctyhodných 75 kilometrů. Czarna Góra Resort však za takový delší výlet stojí. Hlavně v zimě.

Devizou dolnoslezské Černé Hory (Czarna Góra) jsou velmi dobré mikroklimatické podmínky, které společně s obřími investicemi a postupně realizovanými vizemi zaručují báječné podmínky i pro toho nejnáročnějšího (českého) lyžaře. Přibližně deset let Poláci doslova „tvrdě makají“ na tom, aby zdejšími návštěvníkům nabídli aktivní (nejen) zimní dovolenou v alpském standardu. A daří se

jím! Areál Czarna Góra Resort se nachází na severovýchodních svazích Czarné Góry (1205 m n. m.) a Żmijowca (1153 m n. m.). Sjezdovky o celkové délce více než deset kilometrů splní očekávání začátečníků i fajnšmekrů. Najdete zde mírné svahy pro výuku i ty pro dokonalou sportovní jízdu. Šest tras je delších než kilometr, z toho sjezdovka A je dlouhá 1600 metrů, B FIS má 1680 metrů. B FIS dokonce nabízí lyžování až do 22:30! Za lyžařskými zážitky vás vyvezou tři sedačkové lanovky, včetně nejrychlejší lanovky

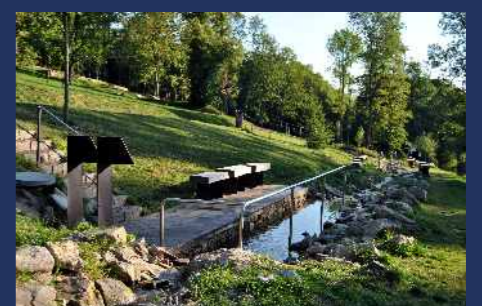

v Polsku, 6LuxTorpeda, šest vleků a čtyři vleky dětské. V areálu nechybí ani lyžařské školy a další alternativní zábava na sněhu. Silnou dávku adrenalinu slibuje bobová dráha Černá zmiže, která je se svými 950 metry nejdelší v Polsku. Dovážet na ní můžete také až do noci! Ti, co rádi s prkny na nohách létají vzduchem, jistě ocení tzv. FlyBag, obrovský nafukovací polštář s rampami a měkkým přistáním. Především nejmladší návštěvníci zbožňují zdejší snowtubbing, Mini Snow Park a pravou sáňkařskou dráhu.

další informace o lyžování
v Polsku na

www.czarnagora.pl

VINCENZE PRIESSNITZE
Balneopark

V případě zájmu o podporu údržby provozu

Balneoparku Vincenze Priessnitze

můžete zaslat libovolnou částku na účet č.:

230 308 000 / 0300

Společnosti Vincenze Priessnitze, z.s.,
kteřá spravuje tento unikátní lázeňský projekt.

www.priessnitz.cz

ZIMA V LÁZNÍCH! ZIMA

LÁZEŇSKÁ ZIMA POHLEDEM

Miroslav Trávníček

Kamil Zajíček
4. až 11. místo

Jana Faitová

Marek Musil

Petra Pečínková

Andrea Zadinová

Marcela Jedličková

Kateřina Whetstone

Marcela Jedličková

Marta Duchoslavová

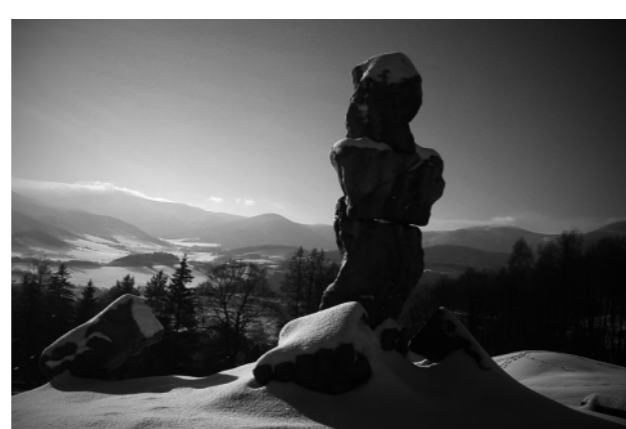
Milan Konkol
2. místo

Ludmila Štěpánková

Marta Duchoslavová
1. místo

Aneta Čermáková
4. až 11. místo

TJ Jiskra Jeseník

Janis Janis

Alena Hůževková

Martina Honzáková
4. až 11. místo

Marta Duchoslavová

Marek Musil

NA STUDNIČNÍM VRCHU!

NAŠICH NÁVŠTĚVNÍKŮ

Rend'a Madaj
4. až 11. místo

Květa Cajtchmalová

Anna Vykydalová
4. až 11. místo

Pavel Kudlíčka
3. místo

Jana Havlíková

V loňské zimní sezóně u nás probíhala fotografická soutěž s podtitulem Mrzne, až praští! Na snímcích jste měli zachytit vaším vlastním, originálním pohledem zimu na Gräfenberku. Během tří měsíců do soutěže doputovalo 260 fotografií s tematikou zimních lázní. Nyní nastala ta pravá příležitost si je připomenout. Všechny soutěžní příspěvky bohužel zveřejnit nemůžeme, chceme vám však představit alespoň některé. Najdete mezi nimi také nejlepší úlovky, za které autoři dostali poukaz do vířivky, ještě tiskárnou vonící páte vydání románu Prameny živé vody nebo oblíbené tričko Priessnitz!

Květa Cajtchmalová
4. až 11. místo

Alena Knapová

Luděk Ungermann

Jana Faitová
4. až 11. místo

Květa Cajtchmalová

Břetislav Kulig
4. až 11. místo

VÝBĚR Z NAŠICH WELLNESS PROCEDUR

KOUPEL SE SKOŘICOVÝM OLEJEM A RAKYTNÍKEM

320 Kč / 20 min. koupel / 10 min. zábal

Koupel působí obecně relaxačně a uvolňuje tak nejen svalstvo, ale i mysl. Samotná skořicová sílice podporuje látkovou výměnu v podkoží a tím ovlivňuje celulitidu. Pokožka je po koupeli hebká a vláčná.

SKOŘICOVÝ SEN

595 Kč / 40 minut

Procedura kombinující masáž s následným zábalem příslušné části těla. Skořicová masáž se provádí na nohách a hýždích, způsobuje tak místní prohřátí tkání, uvolňují se křeče a svalové napětí. Podporuje krevní oběh a stimuluje proudění lymfatického systému. Tím se snižuje bolest. Samotná skořice má detoxikační účinky, přispívá k odstraňování zplodin látkové přeměny a podporuje buněčnou regeneraci. Následný zábal se skořicovým krémem jen umocňuje detoxikační účinek skořice a zvyšuje její pozitivní vliv na celulitidu a tvarování postavy.

SKOŘICOVÁ KÚRA

780 Kč

Kúra je kombinací obou těchto procedur.

MASÁŽ DLE PENZELLA

680 Kč / 45 minut

Meridiánová masáž dle Penzella je zajímavou, účinnou a u nás nepříliš známou alternativou akupunktury a shiatsu. Jedná se o energetickou masáž zabývající se obnovením toku energie na meridiánech (energetických drahách těla) a aktivací akupunkturálních bodů. Masáží meridiánů se nejprve připraví celý energetický oběh a až následně se systém může doladit aktivací akupunkturálních bodů.

Terapie vychází z toho, že člověk je složitým systémem, který je schopný samostatné regenerace. Vše pracuje bezchybně, pokud je zaručeno proudění životní energie. Při blokádách toku energie (vlivem stresů, stravy, úrazů apod.) dochází k zatížení orgánů, které může vyústit do onemocnění. A naopak, každá porucha funkce organismu se projeví narušením toku energie v meridiánech. Této vzájemné vazby využívá východní medicína pro diagnostiku dysfunkce již ve stadiu před vypuknutím nemoci (které je současnou západní medicínou nezjistitelné), k jejich odstranění i k léčení nemoci. Masáž tedy vede k harmonizaci energie v těle a tím ke zlepšení celkové kondice a obranyschopnosti organismu.

Procedury objednávejte na tel. 584 491 109 nebo na prodejprocedur@priessnitz.cz

Kompletní nabídku najdete na www.priessnitz.cz

Priessnitz
LÉČEBNÉ LÁZŇE JESENÁ

NOVÝ REHABILITAČNÍ PROGRAM UŽ MÁ SVÉ VÝSLEDKY

Priessnitzovy léčebné lázně jsou tradičním místem pro lázeňskou léčbu pacientů s dýchacími obtížemi, zejména s chronickou obstrukční plicní nemocí (CHOPN) a astma bronchiale (AB). Unikátní klimatické podmínky na Gräfenberku jsou v současné době doplněny i novým rehabilitačním programem pro pacienty s CHOPN. Jeho výsledky jsou povzbuzující.

Nový program respirační rehabilitace pro pacienty s CHOPN, který vychází z doporučeného postupu České pneumologické a fúzeologické společnosti ČLS JEP, byl v Jeseníku spuštěn v dubnu 2015. Za cíl si klade obnovení správného dechového stereotypu, zvýšení síly dýchacích svalů, zlepšení a usnadnění vykašlávání, zvýšení rozvíjení hrudníku a zvýšení vitální kapacity plic, snížení dušnosti, zlepšení celkové kondice a hlavně zvýšení kvality života pacienta s CHOPN.

PRŮBĚH REHABILITACE

Program začíná vstupním vyšetřením u ošetřujícího lékaře, který na základě aktuálního zdravotního stavu předepíše jednotlivé procedury. Pacient na začátku a na konci programu absolvuje několik vyšetření na zhodnocení funkce dýchacího aparátu a fyzické kondice. Program zahrnuje i teoretickou část, kde je pacient informován o povaze onemocnění a možnostech další terapie. Hlavní částí programu je individuální respirační fyzioterapie, kde je kladen důraz na zlepšení pružnosti hrudníku, nácvik lokalizovaného dýchání, nácvik vykašlávání, nácvik použití dýchacích pomůcek atd. Nedílnou součástí programu je i venkovní klimatoterapie, v rámci níž pacienti absolvují řízenou terénní chůzi s holemi Nordic Walking a venkovní skupinová dechová cvičení. Další složkou programu je inhalační terapie. Program končí závěrečným vyšetřením u lékaře a porovnáním výsledků ze vstupních a výstupních vyšetření.

JAK VYHODNOCUJEME

Ke zhodnocení stavu pacienta a efektu terapie využíváme následující ukazatele: pružnost hrudníku, spirometrii, test fyzické kondice a dotazníkové šetření. Pružnost hrudníku je dána rozdílem mezi obvodem hrudníku při maximálním nádechu a maximálním výdechu. Obvody měříme na hrudníku ve čtyřech úrovních. Ze spirometrie nás nejvíce zajímá síla nádechových a výdechových svalů. Test fyzické kondice provádíme pomocí šestiminutového chodeckého testu (6MWT). Při testu pacient chodí mezi dvěma kužely po dobu šesti minut. Měříme vzdálenost, kterou pacient urazí. V rámci dotazníkového šetření používáme dotazník COPD Assessment Test (CAT). Tento dotazník pomáhá zhodnotit vliv CHOPN na pacientův pocit životní pohody a na každodenní život.

PACIENTI POCITUJÍ ZLEPŠENÍ

Letos máme k dispozici výsledky za rok 2015 a 2016. Soubor tvořilo 116 pacientů s CHOPN, z toho 64 žen a 49 mužů, průměrný věk byl 64,3 roku. Vyšetření probíhalo vždy na začátku a na konci lázeňského pobytu. Z výsledků vychází zlepšení tolerance fyzické zátěže, zvětšení pružnosti hrudníku, zvýšení síly dýchacích svalů, nemění se tíže obstrukce dýchacích cest, pokles skóre dotazníku CAT značí snížení symptomů CHOPN. Objektívni výsledky tedy ukazují pozitivní efekt nového rehabilitačního programu. Pozitivně je nový program vnímán i pacienty.

Mgr. et Mgr. Michal Kalina

JAKO JEDINÍ V ČESKU LÉČÍME ELEKTROSPÁNKEM

Elektrospánek je speciální fyzikální léčba, která významným způsobem upravuje poruchy spánku a zmírňuje projevy deprese, úzkosti, napětí a stresu. Priessnitzovy léčebné lázně jsou jediné, které tuto terapeutickou metodu v České republice nabízejí.

proud s krátkými vlnami a s krátkou dobou náběhu (méně než 20 ms) a impulzu, který trvá 1 ms. Nastavitelné jsou dva parametry stimulace proudu. Prvním je frekvence impulzů, ve stupních 1.5 a 100 Hz, obvykle se ale používá 25 Hz. Tím druhým parametrem je amplituda, která je proměnlivá od 0.5 do 2,0 mA. Pacient leží v tiché místnosti. Proud je nastavován tak, aby cítil slabě, ale ne nepříjemně brnění v oblasti očí nebo mastoidních výběžků. Doba aplikace trvá 30 až 60 minut.

VÝSLEDKY LÉČBY

Po dokončení maximálně hodinové léčby klient necítí žádný zmatek, ztrátu paměti nebo dezorientaci. Pouze někdy se může cítit jak pod sedativy nebo pocítuje potřebu spánku. Obvykle je výsledkem terapie klidný a uvolněný pocit. Pacient může během procedury i usnout. Průměrný průběh léčby se pohybuje kolem 10 až 15 aplikací během dvou až tří týdnů. Vedlejší účinky bývají minimální.

HISTORIE A VÝVOJ METODY

Elektrospánek jako první pojmenoval v roce 1913 I. P. Pavlov. Název vznikl na základě toho, že elektrický dráždil kůži pokusného zvířete, a tím vyvolal spánek. Metodu rozvinul v roce 1949 Liventsevův tým v Rusku. Její hlavní využití bylo původně v psychiatrii. Od roku 1965 a 1966 však došlo k zintenzivnění v oblasti výzkumu elektrospánku a elektroanestezie v Sovětském bloku a zároveň se zvyšoval zájem také v západní Evropě, především v Rakousku a západním Německu. Proto se první mezinárodní symposium věnované elektrospánku a elektroanestezii konalo roku 1966 v rakouském Grazu. Během pozdních čtyřicátých let 20. století výzkumníci z Ruska a Evropy oznámili, že terapie elektrospánkem je efektivní pro širokou škálu psychiatrických a psychofyziologických poruch.

MUDr. Jaroslav Novotný
vedoucí lékař PLL a.s.

JEDNODUCHÁ A BEZPEČNÁ APLIKACE

Pro elektrospánek se používá často zařízení zvané Elektrosone. Přístroj velikosti stolního rádia pracuje na baterie, není zapojen do proudu a před jeho použitím není potřeba žádná speciální příprava klienta. Dvě diskové elektrody zabalené v měkkém hadříku a navlhčené v solném roztoku jsou umístěny nad oční dírky. Tyto elektrody jsou drženy na místě pomocí slabé masky. Elektrody nad očními dírky jsou katody a ty za mastoidními výběžky anody. Elektrospánek využívá přerušovaný

Elektrospánek je přesněji forma elektroterapie. To znamená, že k léčbě využívá elektrický proud. Elektrospánek využívá nízkého napětí (25 V) a nízké intenzity (0,5 - 2,0 mA) stejnosměrného proudu, čímž dosahuje pocitu relaxace a zklidnění. Tímto se odlišuje od tzv. elektrokonvulzivního šoku, který využívá vysokého napětí (60 - 120 V) a vysoké intenzity (200 - 800 mA) stejnosměrného proudu, čímž dosahuje křečovitého záchvatu a bezvědomí. Metoda elektrospánku je efektivní pro pacienty se symptomy úzkosti, insomnie a deprese. Pomocí elektroléčby střídavým elektrickým proudem se totiž stimuluje nerv a sval v různé frekvenci a průběhu, což navozuje relaxační stav nebo spánek.

DNEŠNÍ RODIČE NEJVÍC TRÁPÍ NEJISTOTA, ZDA JSOU DOBRÍ RODIČE

V Zrcadlovém sále se letos v létě a na podzim konaly besedy se sociální pedagožkou Milenou Mikulkovou, autorkou knihy „Hlavu vzhůru, rodiče, aneb Na výchovu selským rozumem“. Paní Mikulková o své práci říká: „Zaměřuji se na rozvíjení životních dovedností dětí i dospělých. Pomáhám lidem naučit se rozumět sami sobě, zorientovat se ve vlastních potřebách a očekáváních. Zaměřuji se na komunikaci v rozvodové a porozvodové situaci v rodině a na řešení výchovných problémů dětí a mládeže.“ Pro Lázeňské prameny jsme ji požádali o rozhovor.

Co bylo impulsem ke konání Vašich přednášek v Priessnitzových léčebných lázních?

Přestěhovala jsem se z jižní Moravy do Jeseníku, bydlím nedaleko lázni a zde jsem také napsala svou první i druhou knihu. V lázních a okolí často vidávám rodiče s dětmi, které jsou zde na ozdravném pobytu. To mě přivedlo na nápad nabídnout vám tyto besedy a spojit příjemné s užitečným.

Jaká je podle vás dnešní generace dětí a rodičů? Co dnes nejvíce trápí a řeší rodiče?

Rodiče dnes nejvíce trápí otázka, zda jsou dost dobří a z toho vyplývající nejistota při výchově. To dřív nebyvalo, v rodinách bylo více dětí, nebyl čas, bralo se jako normální, že některé dítě se „podařilo“ a jiné „nepodařilo“. Dnešní rodiče se až příliš snaží neudělat žádnou chybu. Na svých seminářích se je proto snažím povzbudit a motivovat, aby se nebáli. Aby raději dělali chyby, které později oprávi, než aby byli nejistí a nechali místo sebe rozhodovat děti.

Žijeme ve společnosti výkonu, a to se promítá i do oblasti rodičovství. Hlavně neselhat. Když už jsme rodiči, usilujeme o to být dokonalými rodiči. Kterí samozřejmě potřebují mít i dokonalé, nebo alespoň „povedené“ děti. V dnešní době rodiče řeší dvě zásadní věci: svoji vlastní nejistotu a nedostatek času. A ve výchově jsou tyto dvě oblasti hodně vidět.

A co naopak trápí dnešní děti?

To, co trápí děti, bývá většinou důsledkem již zmíněných problémů rodičů. Strach ze selhání, z nedokonalosti v mnoha případech děti okrádá o bezstarostné dětství, o radost z objevování a poznávání, ze hry. Z rodičů se stali něco jako kulturní či sportovní referenti a taxikáři. Lidé, kteří převážejí své děti k profesionálům na jazyky, profesionálům na sport, k profesionálům na umění a k mnoha dalším profesionálům z dalších oborů. Proč? Protože. Zatím jsem nenašla odpovídající odpověď.

To další, co trápí děti, je rovněž důsledek, který se promítá do vědomí jejich vlastní hodnoty. Hodnotu někomu nebo něčemu propůjčuje smysluplně věnovaný čas a pozornost. A snad nejuživanějším zaříkávadlem dnešních dnů je stručné sdělení: nemám čas!

Pokud bychom vzali dva "extrémní" případy rodičů - ty, kteří čtou knihy o výchově ve velkém množství, často protichůdné, a nechávají se jimi všemi ovlivnit a inspirovat - a rodiče, kteří se teorií nezabývají vůbec a opakuji při výchově jen to, co znají od svých vlastních rodičů - který z těchto extrémů je podle Vás horší?

Dobře jste to nazval - dva extrémy. Nezdírkas se setkávám s rodiči, kteří se snaží do své výchovy včlenit vše, na co přijdou, z různých zdrojů. Místo, aby to jejich rodičovskou roli posílilo, propadají do stále větších zmatků a nejistot. Na druhou stranu je mnoho rodičů, kteří nějaké poučky neberou. Čerpají ze zkušeností z vlastního dětství a přístupu svých rodičů, nebo si vytvoří svůj vlastní koncept, kterým

Na výchovu SELSKÝM ROZUMEM

se řídí. Pak je třetí skupina rodičů, kteří jsou otevření novým podnětům, ale dokáží vybrat to, co s nimi souzní, co je pro ně samotné a ostatní odmítou. Jsem přesvědčena, že každý rodič vychovává své dítě nejlépe, jak umí. To nutně nemusí znamenat, že dobře. Nikdo, ani ten nejlepší odborník ale nemůže dát zaručený návod, jak zacházet s dítětem. Může nabídnout podněty, inspiraci a principy. A příklady, že něco takového může fungovat. Ale to zásadní, co vede ke změně, je proměna vlastního postoje, přijetí vlastní odpovědnosti a vytvoření vlastního přístupu, dokonce třeba ke každému z dětí nějak jinak. Vnemejte své dítě, abyste věděli, co po vás potřebuje. Každé dítě je jiné a vychovávat všechny děti stejně může být chyba, protože každé má jiné nadání i jiné potřeby. Abychom mohli děti vnímat, musíme si na to udělat čas a to je dnes klíčová věc, tím to začíná a končí. I proto nabízím semináře v lázních, kde rodiče s dětmi pobývají v jiném režimu a mají více času.

Vaše kniha má v podtitulu "selský rozum". Ale co to vlastně je? A máme jej ještě dnes, kdy i na venkově převládá městský způsob života a lidé mají blíž k elektronice a technice než k přírodě?

Myslím, že i dnes se o selský rozum může opřít každý z nás. Neměli bychom se nechat znejistit nároky okolí. Selský

rozum bych vyjádřila jako schopnost být v souladu se sebou samým, se svou osobností. Je to schopnost najít svůj vlastní styl výchovy. Proto se také moje kniha jmenuje „Hlavu vzhůru, rodiče“. Když jsem založená tak, že s dětmi více jedním, neměla bych se snažit být přísná jen proto, že to slyším od lidí kolem. A naopak to platí rovněž. Selský rozum má své místo nejen ve výchově, ale vůbec v přístupu k životu. Lze shrnout do metody 5P – podstatné, přiměřené, prospěšné, přirozené, proveditelné. A toto síto se může využít v mnoha dalších odvětvích lidské činnosti.

Jak se Vám líbí výchovné metody pana Priessnitzů? Mám na mysli známou příhodu, kdy se setkal s kašlajícím a vztekajícím se synovcem a "jak jej shlédl, mnoho nepřemýšlel a polil jej studenou vodou", načez se dítě uklidnilo?

Tuto historku neznám. Jeho řešení situace vidím jako kontroverzní a osobně bych je asi nepreferovala, ale zaujaly mě na něm tři věci. Za prvé – udělal něco, co dítě nečekalo. Udělat něco jiného než zaběhlý stereotyp je při výchově jeden z velmi důležitých principů. Za druhé – jednal, možná chybově, ale jednal. A za třetí, projevil jistotu vychovatele, byl jednoznačný. Nebál se dítěte a jeho reakce.

jpg

PŘEDSTAVUJEME NAŠE ZAMĚŠTNANCE

ING. LENKA LAŇKOVÁ

vedoucí zahrady

Práce je prý na Jeseníku málo i pro místní, natož aby se do regionu za zaměstnáním někdo přistěhoval. Takovým případem je ovšem vedoucí lázeňských zahrad Lenka Laňková, která pochází z Hranicka. U nás v lázních však nenašla jen práci, která jí naplňuje, ale také svého životního partnera.

Lenko, od kdy pracujete v lázních?
V lázních pracuji od listopadu 2014.

Jak máte velký tým? A jak vypadá Váš pracovní den?

V současné době můj tým tvoří tři stálí zaměstnanci, dvě zahradnice s dlouholetou praxí, které provádí odbornou práci a jeden zahradník – manipulační dělník, který provádí údržbu keřů, závlivku mís a truhlíků, pomáhá při výsadbách, jezdí malotraktorem, převáží rostlinný materiál, v zimě provádí úklid sněhu. Pro uplynulou sezónu jsem měla k dispozici čtyři zahradnice, které se staraly převážně o údržbu záhonů a prováděly závlivku ve sklenících a přilehlých částech skleníků, kde máme každoročně napěstováno několik druhů hrnkovaných rostlin.

V sezóně trávím více času venku než v kanceláři. Sleduji zeď a záhony, jak vše roste, a plánuji, koordinuji a kontroluji činnost svých podřízených. Samozřejmě je potřeba vyřídit i administrativní činnost, provádět objednávky rostlin, nakupovat řezané květiny, floristický materiál a další potřebné věci. Vyřizují požadavky z ostatních úseků. V průběhu roku je potřeba se zamyslet nad sezonní výzdobou (Vánoce, Velikonoce, podzim,...), ale také nad výsadbou záhonů.

O jaké prostory se v lázních staráte?

Součástí zahrady jsou čtyři skleníky, z nichž první je vyčleněn pro letničky, druhý je množárenský a bývají zde muškáty, třetí skleník je vyčleněn pro pokojové rostliny a ve čtvrtém obvykle bývají letničky a pokojové rostliny. Na starosti mám zeď a záhony, dále květinovou a sezonní výzdobu na lázeňských domech, kontrolu dětských hřišť. Zajímají mě výzdobu Kongresového sálu při významných akcích, jako jsou reprezentační ples, Silvestr a další večery v rámci svátečních pobytů.

Dá se říct, co máte na své práci nejraději?

Má práce mě baví, jelikož není jednotvárná, můžu pracovat venku i v kanceláři. Nejraději mám květiny, jsou krásné a dávají spoustu energie. Jesenícká příroda, hory jsou prostě kouzelné.

Jaké máte koníčky? Jak relaxujete?

Mým největším koníčkem a zároveň relaxem je práce na zahradě. Tato práce mě baví, jsou vidět výsledky. Je dobré, když si člověk sám dokáže vypěstovat tolik zeleniny, aby mu zásoba vystačila na celý rok. A květiny, ty se za dobrou péči odmění krásnými květy. Když nejsem s manželem na zahradě, nebo zrovna něco nevaříme, tak se ráda projedu na kole. Navštěvuji hrady a zámky a obdivuji krásné zahrady a parky.

Co byste na sebe ještě prozradila? Jak byste se charakterizovala?

Jsem hodná, pracovitá, spolehlivá, usměvavá, většinou mám dobrou náladu.

Co Vám v poslední době udělalo radost?

Největší radost mi dělá manžel. A jelikož nepocházím z Jeseníka, vždycky mne potěší, když v lázních, tedy v mé práci, potkám nějakou známou tvář z mého rodiště, ze školy, nebo kolegy z bývalého zaměstnání. Takové setkání mi vždy vyklouzlí úsměv na tváři.

Co Vás naopak může naštvt?

Nemám ráda falešné lidi.

Bez čeho byste se v životě neobešla?

Bez lásky. Je krásné někomu lásku dávat a zároveň ji přijímat.

Máte své životní krédo nebo citát?

Citátů a moudrů je mnoho, ale co třeba: „s úsměvem jde všechno líp“ nebo „budoucnost patří těm, kteří věří v krásu svých snů“.

Co byste na závěr vzkázala našim čtenářům?

Čtenářům bych popřála hodně zdraví, štěstí, lásky a optimismu, aby se na sebe usmívali, protože úsměv je zadarmo a dává spoustu energie. Až pojedete na dovolenou, odložte mobily, počítače, kochejte se krásou kolem vás a relaxujte. Nenechte se pohltit dnešní dobou a dojemem, že když nejste na facebooku nebo on-line, nejste in a bez mobilu v ruce se nedokážete ani najíst. Vytvářejte si pravá přátelství, ne ta virtuální.

A všem návštěvníkům lázni bych také vzkázala: nevstupujte nám, prosím, do záhonů a netrhejte květiny. Ty krásné květiny tu jsou pro všechny. Pokud se vám květiny natolik líbí, že byste je chtěli mít doma, zajděte si prosím do zahrady, tam si je můžete zakoupit. Většinu rostlin jsme pro vás namnožili. V nabídce je široký sortiment trvalek, skalnic, bylin, letnic a dalších rostlin, zakoupit můžete i řezané květiny a pokojové rostliny.

Za rozhovor děkuje a spoustu energie přeje Věra Janků

VINCENZ PRIESSNITZ A ZÁKLADNÍ PRINCIPY VÝCHOVY A SEBEVÝCHOVY

Paní Mikulková při rozhovoru upozornila na to, že zakladatel našich lázní uplatňoval principy, které jsou při výchově nesmírně důležité. „Jeho prostá genialita dalece přesáhla oblast léčitelství a medicíny. „Myslím, že pan Priessnitz by měl dnešní době co říci i jako vychovatel. Jsem ráda, že se k jeho odkazu mohou připojit v rámci besed s návštěvníky lázní, s rodiči i jejich dětmi,“ uvedla paní Mikulková a shrnula tento svůj postřeh do následujících tří bodů:

1. Člověk roste a rozvíjí se skrze námahu.

Priessnitzovy léčebné metody byly prosté, vycházely ze selského rozumu. Že totiž po námaze se dostává tzv. sladká únava. Pocit užitečnosti, prospěšnosti a vlastní schopnosti. Fyzická aktivita je pro tělo lékem. I ve výchově má tento princip své místo, protože čeho dosáhneme příliš snadno, okrade nás o radost.

2. Člověku stačí málo.

Střídmost a přiměřenost – další z Priessnitzových odkazů jakoby nabádal člověka k tomu, že má určitou kapacitu na uspořádání důležitých a nezbytných věcí. Dnes máme mnohdy několikrát násobně víc, než potřebujeme, ale přesto cítíme, že to podstatné nám schází. Žádné náhrady, ani ve velkém množství, tuto prázdnotu nezaplní.

3. Člověk potřebuje naději.

V balneoparku, v záhonech provoněných mateřídouškou je umístěna informační tabule s jednoduchou životní radou – máš-li trápení, dívej se do slunce. Dívat se dopředu a výš znamená mít naději, hledat to lepší a zároveň akceptovat realitu.

jpg

Informace

Priessnitz

SLUŽBY LÁZEŇSKÉHO INFORMAČNÍHO CENTRA

Chtěli byste poradit s výletem do okolí lázni nebo na zajímavé místo na Jeseníku? Rádi byste si odvezli vzpomínku na čas strávený u nás? Po celý rok jsme vám k dispozici v našem Lázeňském informačním centru, které se nachází přímo v centru lázeňského areálu.

tipy na výlety v okolí lázní, regionu, tipy na zajímavé akce, užitečné informace o službách, v lázních, dopravě atd., veřejný internet (1 Kč/min, minimálně 15 min), speciální lázeňské produkty, Priessnitz Boutique, pohlednice, turistické známky a vizitky, leporelo, magnetky, pamětní ražba, další suvenýry, plátky Lázeňských stezek, a turistické mapy, populární i odborná regionální literatura a publikace o zakladateli lázní V. Priessnitzovi, prodej vstupenek na akce MKZ (divadlo, kino, koncerty apod.), prodej Olomouc Region Card, prodej a půjčovnu holí, GRÁFENBERG WALKING, půjčovnu discgolfových disků, kol, elektrokol a koloběžek

Kontakt:

LIC, Priessnitzova 12/299, 790 03 Jeseník, Tel.: +420 584 491 470, E-mail: infocentrum@priessnitz.cz
www.priessnitz.cz

Kluziště
Priessnitz

PROVOZNÍ DOBA LÁZEŇSKÉHO KLUIŽIŠTĚ

pondělí, úterý:	
14:00 – 15:30 a 16:00 – 17:30	veřejnost
18:00 – 19:30	hokejová družstva
20:00 – 21:30	možnost rezervace
středa, čtvrtek:	
14:00 – 15:30 a 16:00 – 17:30	veřejnost
18:00 – 19:30	hokejová družstva
20:00 – 21:30	možnost rezervace
pátek, sobota:	
14:00 – 15:30	veřejnost
16:00 – 17:30	veřejnost
18:00 – 19:30	veřejnost
20:00 – 21:30	veřejnost
neděle:	
14:00 – 15:30	veřejnost
16:00 – 17:30	veřejnost
18:00 – 19:30	veřejnost

VSTUPNÉ VEŘEJNOST

děti do 15 let 30 Kč
zapůjčení bruslí 30 Kč

dospělí 60 Kč
zapůjčení bruslí 60 Kč

PERMANENTKA NA KLUIŽIŠTĚ

10 vstupů
270 Kč / děti
540 Kč / dospělí

25 vstupů
690 Kč / děti
1380 Kč / dospělí

PRONÁJEM KLUIŽIŠTĚ

základní školy
400 Kč / 90 minut

ostatní organizace
a hokejová družstva
1500 Kč / 90 minut

Na provozu Lázeňského
kluziště se finančně podílí
Město Jeseník.

ZNAČKA JESENÍKY ORIGINÁLNÍ PRODUKT® SE ROZŠÍŘILA O SÝRY, TRADIČNÍ, ALE I SPORTOVNÍ ZÁŽITKY

Kozí sýry, hanušovická piva, šité a háčkové výrobky, dřevěná srdce a svícny či originální šité hračky podle dětských obrázků se úspěšně ucházely v roce 2017 o ochrannou známku JESENÍKY originální produkt®. Značka se rozšířila také o zážitky a služby. Mimo jiné ponese značku například Mariánská pouť v Branné, Pradědovo dětské muzeum v Bludově či dvě akce v jednom zážitku zvaném Moravský bikemaraton a Leznické hópan.

V jarním kole získaly certifikát jesenícké originality vlnkové produkty z Pivovaru Holba Hanušovice. Z řemeslných výrobků získaly značku šité a háčkové užité a dekorativní předměty Dany Hojgrové „Truhlice“ z Kolšova. Komise ocenila především precizní práci háčkových záclon, které známe z oken našich babiček. Mezi originální jesenícké zážitky se zařadila Mariánská pouť v Branné, která odkazuje na tradiční poutě, které se konaly v historii k místnímu Mariánskému prameni. „Akce si dochovala tradiční charakter, součástí jsou i historicko-vlastivědné expozice a navíc láká do horské obce kolem tisícovky návštěvníků,“ popsala Olejníková. Dalším certifikovaným zážitkem se stalo Pradědovo dětské muzeum v Bludově, které nabízí celoroční vyžití pro dětské návštěvníky s hravými expozicemi s tematikou Jeseníků.

Podzemní certifikace výrobků přinesla lahodné kozí sýry. A to hned od dvou výrobců. Prvním z nich je Kozí farma u Komínků z České Vsi. Zdejší ekofarma produkuje lahodný čerstvý sýr výhradně z mléka od zvířat z vlastního chovu. Recept na sýr zdědili Komínkovi po prarodičích a vylepšili ho díky mnohaletým zkušenostem. Z vlastní produkce je kromě mléka také koření, bylinky a zelenina. Celá řada výrobků z kozího mléka od smetany, mléka, jogurtu, kefiru až po různé druhy sýrů pochází z Úvalna u Krnova. Z kozího mléka z vlastního chovu je vyrábí Kristýna Šťastná s rodinou. Na dochucení sýrů používá bylinky, ořechy a med. Podle obrázků svých vnoučat začala šít hračky Miroslava Ouzká Říšková. Vznikl tak Jesenícký skřítek – ručně šitá

hračka, polštářek mazlík. Autorka je pojmenovala Jeseníckí skřítki a víly. Aktuálně nese ochrannou známku JESENÍKY originální produkt® 75 výrobků.

Výjimečným zážitkem, který navazuje na předchozí spolupráci a divadelní projekt realizovaný Místní akční skupinou Horní Pomoraví, koordinátorem regionální ochranné známky v Jeseníkách, jsou Jeseníky divadelní. Jde o autorský divadelně zážitkový program, který zájemce seznámí s historií, pověstmi, významnými osobnostmi, památkami, zajímavými místy či produkty kolštejnského panství (Branensko, Staroměstsko, Hanušovicko). Program využívá zejména divadelní prvky a metody (kostýmy, práce s rekvizitami, loutkami, hudební ozvučení), zkušenosti z průvodcovské činnosti a studia historie.

Bc. Barbora Haušková

Všechny certifikované
výrobky, služby i zážitky jsou
zveřejněné na

www.regionalni-znacky.cz/jeseniky

Lázeňská VYHLÍDKA

Krásy Jeseníků můžete obdivovat také ze **STŘEŠNÍ VĚŽIČKY** Sanatoria Priessnitz. Už v minulosti byla přístupná veřejnosti, ale poté se více než na desetiletí návštěvníkům uzavřela. Od roku 2013 však opět vítá všechny, kteří chtějí mít Pradědovu říši alespoň na chvíli jako na dlani.

Ceník vstupného:

Dospělí 30 Kč.

Děti, ZTP, důchodci 10 Kč.

Aktuální informaci o provozní době vám ochotně sdělíme na tel. 724 305 126.

SANATORIUM PRIESSNITZ ZVÍTĚZILO V PRESTIŽNÍ ANKETĚ

Olomoucké hejtmanství v říjnu ocenilo nejlepší turistické cíle kraje. Mezi úspěšnými subjekty nechyběly ani Priessnitzovy léčebné lázně. Sanatorium Priessnitz zvítězilo v kategorii Nejlepší ubytovací zařízení.

Ceny cestovního ruchu Olomouckého kraje 2017 představují a snaží se zviditelnit úspěšné projekty turistům z celé republiky i obyvatelům regionu. Hejtmanství se rozhodlo ocenit subjekty činné v cestovním ruchu vůbec poprvé. Odborná porota vybrala v pěti kategoriích vždy pět finalistů, mezi nimiž o konečném pořadí rozhodovala veřejnost. Priessnitzovy léčebné lázně bojovaly v kategorii Nejlepší ubytovací zařízení. Nakonec i zvítězily. „Vítězství v anketě si nesmírně vážíme. Je potvrzením nejen jedinečnosti samotné budovy Sanatoria Priessnitz, ale také důkazem, že v našem snažení o kvalitní služby jdeme správným směrem,“ uvedla Iveta Kuchariková z obchodního oddělení lázní, která v olomouckém arcibiskupském paláci cenu přebírala.

Kromě nejlepšího gastronomického zařízení, nejlepšího rekreačního zařízení, nejlepšího turistického cíle, nejlepší turistické atrakce a nejlepšího ubytovacího zařízení hejtmán zvolil také osobnost cestovního ruchu. Tou se stal Pavel Horník, zakladatel Rychlebských stezek. Absolutním vítězem prvního ročníku ankety se stal Lesní bar nad Horní Lipovou.

vj

NEJLEPŠÍ UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ

1. Sanatorium Priessnitz, Jeseník
2. Villa Regenhart, Jeseník
3. Rezidence U Jezera, Písečná
4. Clarion Congress Hotel Olomouc
5. Theresian Hotel & Spa, Olomouc

NEJLEPŠÍ GASTRONOMICKÉ ZAŘÍZENÍ

1. Restaurace Kovárna, Horní Lipová
2. Restaurace U Labutě, Přerov
3. Restaurace Křížový vrch, Jeseník
4. Konvikt Restaurant, Olomouc
5. Restaurant Entrée, Olomouc

NEJLEPŠÍ REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ

1. Termály Losiny, Velké Losiny
2. Sport & Relax Areál Boženov
3. Areál Kouty, Kouty nad Desnou
4. Park sportu Hrubá Voda, Hrubá Voda
5. Aquapark Olomouc, Olomouc

NEJLEPŠÍ TURISTICKÝ CÍL

1. Lesní bar Horní Lipová
2. PVE Dlouhé Stráně
3. Hrad Bouzov
4. ZOO Olomouc
5. Muzeum umění Olomouc

NEJLEPŠÍ TURISTICKÁ ATRAKCE

1. Hefaiston
2. Bezděkovský levandulový festival
3. Flora Olomouc
4. Olomoucký tvarůžkový festival
5. Blues Alive Šumperk

Ceny Olomouckého kraje
v oblasti cestovního ruchu
2017

POMŮČKA: AERO, IO, LIE, NANTES, OMEN, SAL	ZNAČKA POČÍTAČOVÝCH TISKÁREN	VELKÉ KOVOVÉ NÁDOBY	VP	LITERÁRNÍ ÚVAHA	SŮL LÉKAŘSKÝ	STOPA	VP	UZLOVÝ TELEKOM. OBVOD ZKR.	ZESILENÝ POPĚVEK	ZNAČKA MÝDLA	VP	ZÁČATEK ABECEDY	TVŮRCE TECHNICKÝCH VYKRESŮ	2. DÍL TAJENKY	JESTLI SLOVENSKY
INICIÁLY HERCE KOHOUTA			NEJVYŠŠÍ KARTA 1. DÍL TAJENKY				SPZ ÚSTÍ NAD LABEM				SPISY				
POČMÁRAT							LITINOVÝ PLAT PROHNUTÁ ZEM. VRSTVA				PSÍ JMÉNO UMĚLECKO-PRŮMYSL. MUZEUM				
NÁBOJE									EVROPSKÁ UNIE ZKR. ZN. FRANC. KOSMETIKY			INIC. HER. BALZEROVÉ ÚL ZASTAR.			ANO RUSKY
TEKUTÝ OMASTEK					INICIÁLY HERCE RAŠILOVA TAHLE			DO TĚTO DOBY TECH.-HOSP. PRACOVNÍK							
NEŽLI				PRACOVATI NA STAVU HEKNUTÍ						TERÉNNÍ PROHLUBĚNÍ LUDOLFOVO ČÍSLO					
VP	YDAVATEL SLOVNÍKU	CITOSLOVCE KON. RŽÁNÍ CVIČEBNÍ ÚBOR					OBCHOD ANGLICKY				LEŽ ANGLICKY LÉČKA				KANTORKA HOVOR.
ODCESTOVAT VOZEM												ČES. TELEK. ÚŘAD ZKR. BYV. RUSKÝ VLÁDCE			
TÍLKO										ZKRATKA VLAKŮ EUROCITY				RODNÉ ČÍSLO ZKR. PRES	
TELEFON ZKR.				VÝHODA	OSUDOVÉ PŘEDURČENÍ					HROMADNÝ VYŠTŘEL NA POČEST					
ZRNA URČENÁ KOSETÍ										TROJICE MN. Č.					ZNAČKA KILOPONDU
VP	HORSKÁ SLUŽBA ZKR.	MUŽSTVO OBCHODNÍ AKADEMIE ZKR.								VP	MÍČ SLOVEN.	ST. TECHN. KONTROLY PLAVECKÝ STYL			
MLADÉ DOMÁČÍHO PTÁKA													INIC. HERCE PLACHTY DISKŮKEJ ANGL. ZKR.		
ĎÁBEL							BÝVALÝ OBYVATEL EVROPY	INICIÁLY HERCE LIPSKÉHO	ZKR. AKADEMICKÉHO TITULU	BRATR ÁBELA					LETNÍ OLYMPIJSKÉ HRY ZKR.
VP	TOVARYŠ ZASTAR.	PŘEDLOŽKA STARÁ ZN. ČESKÝCH AUT					POSILOVACÍ CVIK TAHLE								PLÍČE HOVOR.
TRIBUNA											INIC. ZPĚV. KERNDLOVÉ NĚMECKÝ BÁSNÍK		KINGŮV ROMÁN CITOSLOVCE ODPORU		
NEZÁVISLÁ EROTICKÁ INICIATIVA ZKR.				ALBERT DOMÁCKÝ ÚTOKY				POČETNÍ PŘEDPONA SUMERSKÝ BŮH VOD					RYCHLÝ POHYB PLAVIDLO Z KLAD		
BÝVALÁ VOJENSKÁ PRODEJNA							ZNAČKA TELLURU V POŘÁDKU HOVOR.		HOVOROVÝ SOUHLAS ZÁUPĚNÍ SLOVEN.			CITOSLOVCE VRČENÍ ZMATEK		MONTOVANÝ DUM HOVOR.	TROPICKÁ OBLININA
VAZBA							JAKO ANGL. LÉČEBNA DLOUHODOBĚ NEMOČNÝCH			OZVĚNA ZÁMEŽÍ VE SPORTU			NEBO ANGLICKY STOVKY		
VP	JUPITERŮV MĚSÍC	BALÍK ZAST. TĚLOVÝCHOVNÁ JEDNOTA						PATŘÍČÍ TATARŮM SOLMIZAČNÍ SLABIKA							
PŘESTO							3. DÍL TAJENKY						STEJNÁ		
MALÉ OJE							FRANCOUZSKÉ MĚSTO								AVŠAK

Tentokrát jsou v tajence ukryta Priessnitzova slova, kterými se 7. října 1851 loučil se svým přítelem J. E. M. Sellingerem. Spisovatel po návštěvě Gräfenberku odjížděl opět do Vídně. S Priessnitzem se již nesetkal.

ORIGINÁLNÍ POHLEDNICE ALTVATER SEZNAMTE SE!

V předchozím vydání Lázeňských pramenů jsme se s grafikem Filipem Raifem toulali kolem Ramzovského sedla. V nejvyšších partiích Jeseníků zůstaneme. Společně s originálními pohlednicemi Altvater se totiž vydáváme na jednu z neznámějších zdejších turistických destinací, na Ověčrnu.

Matka Grohalová

Vivat Rosa!

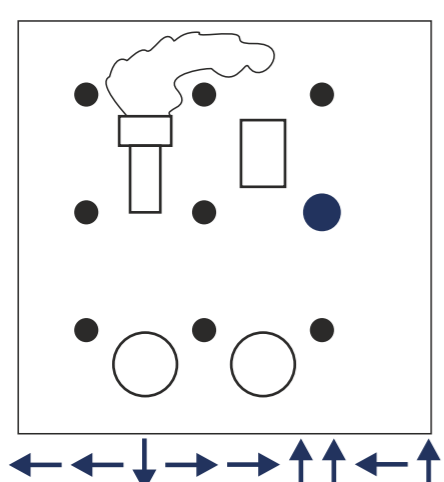
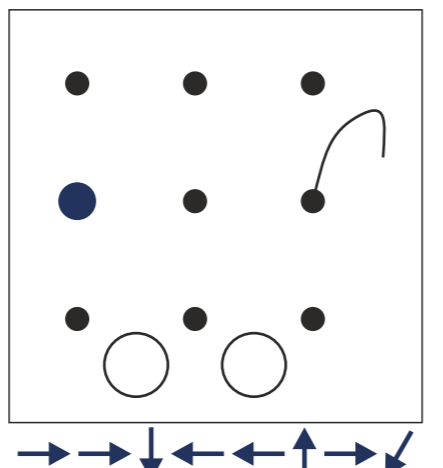
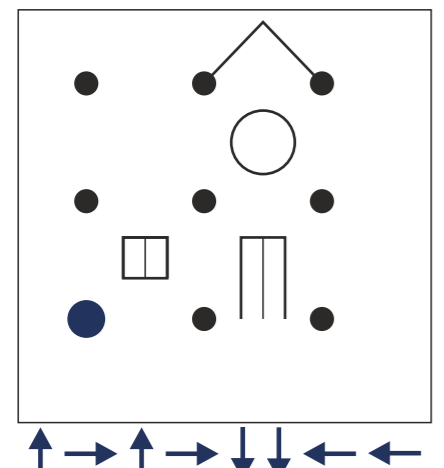
Rosálie Grohalová *1830 †1909, Malá Morávka

S manželem Karlem a po jeho smrti sama žila Růsa na Ověčárně 46 let. Na Ověčárně si dávali dostaveníčka lesníci a ubytovávali se zde lidé z údolí, především profesori a studenti přírodních věd. Profesor Kolenatý, který zkoumal „botanickou zahradu Jeseníků“, tam onemocněl a v náručí Růsy na Ověčárně zemřel. V roce 1866 se na Ověčárně zastavila hrtka prchajících rakouských vojáků a zřídili si tam vojenské stanoviště. Konal se zde i vojenský soud s kaprálem Bauerem. Byl odsouzen k trestu smrti zastřelením. Růsa velitele Vivenota přesvědčila, aby ušetřil mladého muže. Trest byl tedy změněn na 50 ran holí. Bauer vydržel 38 a za pár dní zemřel. Matka Grohalová zemřela při práci v 79 letech a byla císařem Františkem Josefem vyznamenána Stříbrným křížem za zásluhy.

<http://altwaterpohledy.blogspot.cz>

VESELE LÁZNĚ

LÁZNĚ POD KŮŽÍ

Spoj tečky podle šipek a vznikne ti obrázek. Začni od velkého modrého puntíku.

Mnozí máte naše lázně opravdu rádi, opakovaně se vracíte, pravidelně chodíte na procházky po lázeňském areálu i do vzdálenějších míst, třeba na Studničním vrchu. Máte oblíbená zákoutí a místa odpočinku. Máte však Gräfenberk opravdu pod kůží? Jestli ano, jistě bravurně uhodnete, kde jsme pořídili tyto fotografie.

- 1 MILNÍK SVATOJAKUBSKÉ CESTY I 2 JUBILEJNÍ POMNÍK
- 3 ALTÁNEK NA RIPPEROVĚ PROMĚNĚDĚ I 4 POLSKÝ PRÁMEN
- 5 HUDEBNÍ ALTÁNEK I 6 ČESKÝ POMNÍK

kalendář akcí 2018

ÚNOR

24. 2. 2018
24. reprezentační PLES
Města Jeseníku a Priessnitzových léčebných lázní a.s.

BŘEZEN

22. 3. 2018
Oslavy Světového dne vody
v 1. vodoléčebném ústavu světa
(přednášky, akční nabídky, program pro děti)

DUBEN

29. 3. – 2. 4. 2018
Lázeňské Velikonoce
nejvýznamnější křesťanské svátky v lázních

30. 4. 2018
Pálení jeseníckých čarodějnic
tradiční bujaré oslavy příchodu jara

KVĚTEN

11. – 13. 5. 2018
171. Zahájení lázeňské sezóny
slavnostní zahájení sezóny

ČERVEN

31. 5. – 3. 6. 2018
Grand Prix Priessnitz spa
NATIONS CUP U23 prestižní cyklistický závod

2. 6. 2018
Den dětí
celodenní zábava pro rodiny s dětmi

30. 6. 2018
Discgolf CUP Priessnitz
discgolfový turnaj pro všechny

ČERVENEC

7. 7. 2018
Koncert Eva Urbanová

ČERVENEC A SRPEN
70. Sezóna promenádních koncertů
letní koncerty na Ripperově promenádě

ČERVENEC
1. 7., 5. 7., 6. 7., 8. 7., 15. 7., 22. 7. a 29. 7.
SRPEN
5. 8., 12. 8. a 26. 8.

28. 7. 2018
Lázeňské koloběžkování
netradiční závod pro všechny milovníky koloběžek

SRPEN

25. 8. 2018
Letní biatlon pro všechny
netradiční biatlonové klání

ZÁŘÍ

7. – 9. 9. 2018
PRIESSNITZ CUP 2018
16. ročník prestižního tenisového turnaje

7. 9. 2018
Den bezpečnosti a zdraví

ŘÍJEN

1. – 7. 10. 2018
Týden Vincenze Priessnitze
tradiční oslavy narození zakladatele moderní vodoléčby

5. – 7. 10. 2018
13. Konference Vincenze Priessnitze
odborné setkání o významu lázeňské péče

26. 10. 2018
Halloween v lázních

PROSINEC

6. 12. 2018
Mikuláš na ledě
mikulášská nadílka na lázeňském kluzišti

21. 12. 2018
Vánoční koncert DOM Jeseník
tradiční sváteční lázeňský koncert

28. 12. – 1. 1. 2018
Silvestr v lázních

NEJOBLÍBENĚJŠÍ TYPY POBYTŮ

Velikonoční pobyty
29. 3. – 2. 4. 2018

Zahájení lázeňské sezóny
11. – 13. 5. 2018

Odhalte Priessnitzovo tajemství
4. – 8. 7. 2018

Silvestrovské pobyty
27. 12. 2018 – 2. 1. 2019

Jeseník město v srdci přírody

Priessnitz LÉČEBNÉ LÁZNĚ JESENÍK

24. PLES

Taneční vystoupení
KLUB SPORTOVNÍHO TANCE
NEXT ŠUMPERK

FIRE SHOW

Taneční orchestr RELAX Band

MONIKA ABSOLONOVÁ

24/2/2018

od 19.30 hodin

moderátor večera
MUDr. Soňa Šuláková

KONGRESOVÝ SÁL

BOHATÁ TOBOLA A DROBNÉ OBČERSTVENÍ

SILVESTR V LÁZNÍCH

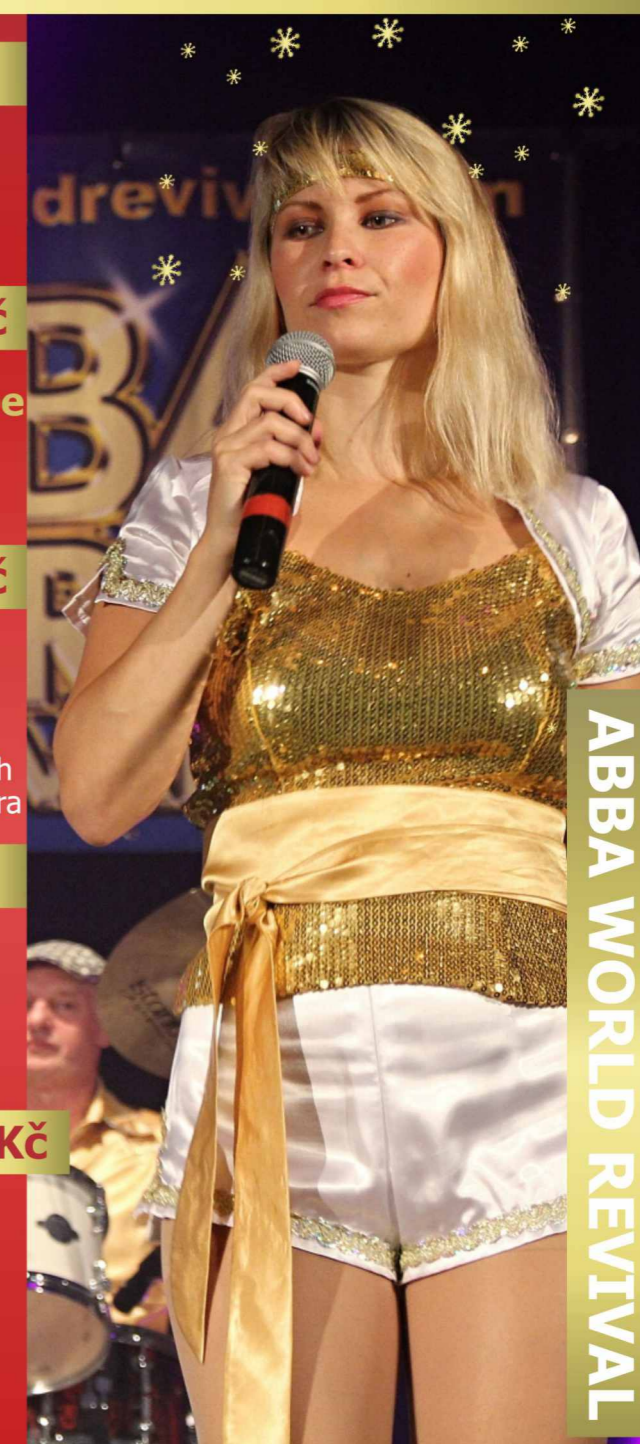
27. 12. 2017 od 19.30 hodin **80 Kč**
Společenský večer
skupina TONIGHT
Zimní zahrada

28. 12. 2017 od 20.00 hodin **150 Kč**
Noc s hvězdami hudebního nebe
revivalová kapela Abba World Revival
hudební skupina Styl Music Orchestra

29. 12. 2017 od 20.00 hodin **150 Kč**
Flash show
Muzikálový koktejl
program plný písní a kostýmů z neznámějších muzikálů, hudební skupina Styl Music Orchestra

30. 12. 2017 od 20.00 hodin **80 Kč**
Music vinyl show
s Michalem Sedláčkem
Zimní zahrada

31. 12. 2017 od 20.00 hodin **1 200 Kč**
Silvestrovský večer
RELAX BAND, NEXT
ANREA ANDREI, silvestrovský raut
Novoroční přípitek, Novoroční ohňostroj

ABBA WORLD REVIVAL

Kongresový sál

Priessnitzovy léčebné lázně

Priessnitz LÉČEBNÉ LÁZNĚ JESENÍK